

V Y B E R č. 5 / 1 9 8 7

na tému : pre a proti.

O b s a h :

Novšie vysnenie viery	
Nová kniha	2
Švédsky časopis o východnej Európe:	
Budúcnosť prichádza z krížom	3
Súdruh Máčovský o náboženskej politike	5
Anton Hlinka: Komentár k výrokom Dr. Máčovského	7
Publicistická šablóna	
Tatiana Goriččova	8
Spoločný dokument zástupcov 19 cirkevných hnutí:	
Zozbierajúce výzvy sveta	9
Gorazd Zvenický :	
Kandidátom na mlynský kameň	12
List Msgr. Viktora Trstenského zo 6. novembra 1986	
Vl'dp. Milanovi Nedekovi, dekanovi v Piešťanoch	13
List Mons. Trstenského z 23. februára 1987	
JUDr. Jurajovi Šujanovi	16
Prečo dcôle v Španielsku k prenasledovaniu Cirkvi?	22
Duchovná správa pre Slovákov v zahraničí	
vo svetle nových cirkevno-právnych smerníc	23
Viedeň má nového arcibiskupa	
P. Hermanna Groera	25
Svedectvo viery Janka a Aleny	
v kostole sv. Stefana v Mnichove 15. marca 1987	27

N O V Š I N V Y Z N A N I E V I E R Y

Veríme v Boha.

Boh je väčší a mocnejší,
ako všetko na zemi.

Boh stvoril svet,
ale je aj Otcom, ktorý nás miluje.
Vždy mu môžeme dôverovať.

Veríme v Ježiša Krista

Stal sa naším bratom.

Mal podiel na všetkom ľudskom:
zažil hlad, únavu, sklamanie.

Nakoniec ho popravili ako zločinca.
Ale Kristus zvíťazil nad smrťou.

Žije. A viac nezomiera.

Podelil sa s nami
na námchách pozemského života.
Chce, aby sme sa s ním radovali
v novom, večnom živote
a aby sme s ním boli pri Otcovi.
Chce, aby sme boli úplne šťastní.

Veríme v Ducha Svätého.

On je darom Otca a Syna pre nás.

On je Duch Boží,
ktorého apoštoli prijali na Turíce
a ktorý ich naplnil smelosťou,
silou a nadšením.

Tohto Ducha sme v krste prijali aj my.

Skrze neho sme jedna veľká rodina
a deti nebeského Otca.

Ano, my veríme v Otca, Syna i Ducha Svätého.

- o - SHzR, č. 4/1985

Nová kniha :

KOŠICKÍ MUČENÍCI. Vydali slovenskí jezuiti v Kanade, Cambridge roku 1935. 99 strán + viaceré ilustrácie. Cena 3 dolary USA.

Toto dielko hovorí o osudech troch blahoslavených košických mučeníkoch: Marka Križana, Melichara Grodeckého a Štefana Pongráca. Prvý bol kanoníkom ostruhomského arcibiskupstva a dvaja boli jezuiti. Žili v historickom období na konci 16. a na začiatku 17. storočia, ktoré bolo charakterizované tureckými vojnami, vnútropolitickejmi bojmi a revolúciami, ako aj náboženskými zápasmi. Stali sa obeťou týchto bojov a zápasov roku 1619 a sú známi ako "košickí mučeníci".

Kto chce prehíbiť poznanie dejín Slovenska, nájde v knižke veľa podnetov, lebo táto venuje pomerne veľkú pozornosť dramatickej situácií strednej Európy, Uhorska a Slovenska zo začiatku 17. storočia.

- o - SHzR, č. 1/1986.

- Slováci vo Francúzsku založili 15. augusta 1932 v Argenteuil /Seine et Oise/ Záruženie svätého Cyrila a Metoda.

Posol BSJ č. 4/1935, str. 152.

. Vo švédskom časopise BET BÄSTA sa objavil článok s nádpisom "I ÖSTEUROPAÄR RILLEGENEN EN BEFRIELSE FÖR FOLKET - Vo východnej Európe je náboženstvo osloboodením pre ľud". Myšlienky tohto článku, doplnené novými poznaniami, sú podkladom našej kvality, v ktorej chceme poukázať na silu kresťanstva v živote zotročených národov pod názvom

B U D Ť O K O S Ţ P R I C H A D Z A S K R Ľ Ž O K .

Desatročia komunistického útlaku vyvolávajú podivuhodné následky. Porozumieť to vie a môže len ten, kto pozná dejiny týchto národov : tatarské prepady a plienenia, turecká okupácia, delenie Poľska, zotročenie stredoslovenských národov Prušiačmi, Rusmi, Rakúšanmi a Maďarmi, bolševické hrôzy Béla Kuna a po dvadsaťročnom demokratickom intermezze nacistická brutalita, peklo koncentrákov, zúfalstvo zotročených národov, ktoré vystriedal stalinský komunizmus s celou jeho surovou rafinevanosťou a ázijskou ulruthnosťou. Tu sa naozaj peklo prenieslo na zem. Ale kto na Západe chcel tomu veriť, čo museli a stále ešte musia vytrpieť zotročené národy strednej a východnej Európy?

Streškotali revolučné vzbury vo východnom Berlíne 1953, v Poľsku a Maďarsku 1956, v Československu 1968, v Poľsku 1981, lebo po vojne Západ vydal tieto národy na pospas sovietskej agresii. Keď nepomohli politické reformné pokusy a revolučné ozbrojené odhodlania, tieto kresťanské národy začali novú fázu svojej sebazáchovy. V Poľsku je to prebuđený náboženský život ako sila národného vedenia, v Čechách je to poloagálny občiansky odboj Charity 77, vo východnom Nemecku oživený reformný odboj Martina Luthera, na Slovensku strahuje náboženská solidarita státisíce ľudí, aby na pútiach manifesterovali svoju vieru v Boha i v budúcnosť národa. V baltických štátoch prežívajú kresťania dramatickú náboženskú extázu. V neoko pokojnej Juhoslávii sa na posviacke kostola v Belehrade zúčastnilo stotisíc veriacich a v chorvátskej dedinke Međugorje každodenne sa zhranaždujú tisíce ľudí, aby cez dôveru Matky Božej dokazovali aj národnú sebadôveru. V roku 1983 putovalo vyše miliona Poliakov k Čiernej Madonne v Čenstochovej. A v tom istom roku rekordné zástupy východných Nemcov oslavili páťstoročnicu ich náboženského, ale aj národného reformátora Martina Luthera. Nemožné sa stíva skutočnosťou: zdecimované cirkev dostávajú nový život. Evanjelium lásky Jána Pavla II. nezasahuje len katolíckych Poliakov, ale všetkých kresťanov v sovietskem područí, dokonca aj liberalistov a ateistov.

Komunistické režimy, ktoré už jasali, že preohli hlavného ideologického protivníka - kresťanstvo - dnes speznavajú, že náboženstvo nie je ópion ľudstva, ale silou života, ktorá formuje mysy tisícov a státisícov, aby sa sklonili pred krížom a prijali symbol na cestu svojho súčasného osudu. Je zaujímavé, že tiež prúdy prináša do života generácia, narodená pod komunizmom. Tu potreba náboženstva už presahuje návštevu kostola. Milióny denne počúvajú západné rozhlasové vysielania a náboženský program. Tisíce sa na neznámych miestach zhranaždujú, aby čítali Bibliu, meditovali alebo hľadali zážitky v náboženskej populárnej hudbe a náboženských predstaveniach. Mladí Litovčania vedeli v roku 1983 nazbierať vyše 120 tisíc podpisov na oslobodenie dvoch väznených kniezov. Na Slovensku vedeli kresťanskí aktivisti nazbierať tisíce podpisov proti legalizovaniu potratov. A pritom máme aj príklady ručenickej smrti: Preysyl COUFAL, Jerzy POPIELUSZKO, Nicolae TRAIAN, a kôlki ďalší na Ukrajine, v Baltických štátoch a inde! Rumunská Securitas je rovnako krutá ako československá ŠTB alebo sovietska KGB.

Slovenský biskup Pavol HILICA, vedúci pracovník v hnutí PRO FRATRIBUS hovorí: "Komunisti boli presvedčení, že Čestili cirkev na kolená. Ale zabudli, že kresťanstvo je najsilnejšia vtedy, keď je na kolenach". Túto pravdu potvrdzuje tajne pracujúci slovenský biskup Ján Chryzostom KREC: "V našej cirkvi je to ako nové Turíce. Tisíce, ba desattisíce mladých ľudí, ale aj starších ľudí slova hľadajú Boha... A keď ho nájdu, ich viera sa už nedá sputovať. Každý hľadá spoločenstvo veriacich. Vznikajú idey, pedávajú sa návrhy a s nadšením sa pripravujú duchovné programy. Skrútka, rozvíja sa bohatý kresťanský život".

V ČSSR existuje tajná cirkev, pôsobia tajne vysvätení biskupi a stovky tajne vysvätených kniezov. Tajná cirkev má svoje tajné vydavateľstvá, vydáva cyklostylované náboženské samisťaty - Informace o Cirkvi, Náboženstvo a súčasnosť. Biskupi a knazi majú svoje civilné povolenia: fabrickí robotníci, akademici, lekári a iní.

Rumunskí komunisti dostali ortodoxnú cirkev "pod opätek". Kepituleovala. Ale spoľahlivé správy hovoria, že "chorá je len inštitúcia cirkevi", že verieci "sú plní ohna, akým horeli prví evanjelisti", že "kostoly sú plné". Katolíci a protestanti vedeli vzdorovať. Grécko-katolícku cirkev v Rumunsku zlikvidovali už v roku 1948. Dnes má výše polídruha miliona veriacich a tajných biskupov. V Rumunsku sa neobyčajne šírili skupiny baptistov, adventistov a iných, čo prispievajú k náboženskému prebudeniu národa.

V Bulharsku je ortodoxné kresťanstvo tradičným náboženstvom. Dnes sú tu kostoly plné a na veľké sviatky masy veriacich prichádzajú do starých kláštorov. Katedrálu Alexander Nevský v strede Sofie napĺňa najmä mládež. Dynamickú silu ukazujú aj bulharskí evanjelici. Riskujú aj bohoslužbu v prírode, leba veria, že "úroda tu môže byť veľká".

V Maďarsku je katolícka aj protestantská cirkev napojená na vládnú politiku. Mnohí knazi v Opus Pacis sú viac-menej častou civilnej správy, začo dostávajú rôzne privilegia, napr. cesty na Západ. Ale charizmatickí knazi aj tu pracujú v "základných spoľačenstvách" a získavajú najmä mládež. Vo východnom Nemecku je šesť teologických fakúlt plne obsadených. Dnes väčšina východonemeckých "luteránov" chodí do kostola. Po prvý raz po dvadsiatich rokoch! Východonemecká cirkev poskytuje tiež ochranu pacifistom a rieši problémy rozvodov, narkotík a pod. Znalec tejto situácie - Peter Uensiersky - hovorí: "Cirkev môže rozvinúť teológiu politického oslobodenia. Ak to pôjde, nie je násadením povedať, že následky môžu byť explozívne".

Celá túto náboženskú renesanciu vyvolali následky helsinskéj konferencie 1975, ktoré - hoci iba teoreticky - prinutila komunistické Štáty, že musia dať občanom náboženskú slobodu. O tri roky neskôr sie bol polský kardinál Karol Wojtyla zvolený za pápeža. To, ako hovorí Rumun Lionisie Ghernani, "spôsobilo náboženskú extázu medzi kresťanmi aj v iných zameraniach vieri". Od toho času je Poľsko v náboženskom nadšení. To rozdúchalo aj revoltu robotníkov, ktorí viedla k založeniu Solidarnosťi. Dnes v Poľsku študuje okolo 9000 mužov za knazov. Na gymnáziách v cirkevnom prieskume 95 % žiakov povedalo, že sú ochotní zomrieť za vieru.

Poľskú Čenstochová, slovenskú Levoču, Chorvátske Medžugorje, moravský Velehrad ukázali a ukazujú, že budúcnosť prichádza s krížom, že prenasledovanie a útlak nezničil náboženskú vieri, že človek našiel v náboženstve silu, ktorá mu ponáha prekonávať neslobodu. Rumunskí grécko-katolícki biskupi, knazi a veriaci, hoci reprezentujú iba malú cirkev, odsedeli viac ako tisíc rokov väzenia. Toto sú položky, z ktorých vyrastá budúcnosť zotročených národov. Aj "Boh čaká na svoj čas".

Súdruh MÁČOVSKÝ, generálny riaditeľ pre veci cirkevné pri ministerstve kultúry SSR v Košiciach dňa 19. novembra 1986 o náboženskej politike.

V rámci návštavy východoslovenskej metropoly konal sa aktív k otázkam súčasnej náboženskej politiky. Súdruh Dr. Máčovský odpo-vedal na otázky a kritiku a zaujal stanoviská. Niektoré jeho výroky :

- Dávame pozor na to, kto káže tam, kde kostol navštevujú intelektuáli. Mali sme pred zopár rokmi taký prípad v Bratislave, že sa duchovný s nami púšťal do polemiky, citoval tlač a také nehoráznosti. Vyťahoval argumenty. My s nikým, kto je proti nám, nebude- me diskutovať. Už nemá štátny súhlas.
- Biskupa Feranca pozvali do Juhoslávie. My sme zistili, že by tam mohol byť vystavený nátlaku klérofašistickej emigrácie. Pre jeho morálno-psychické vlastnosti nemali sme záruku, že by sa nedopus-til výrokov, aké by neboli súhlasné s nami. Cestu sme zmarili.
- Chceli Feranca z tajnej cirkvi odviesť od nášho postoja, ale sme im dali takú príučku, že si to nabudúce rozmyslia.
- V Lutine majú súdruhovia za úlchu podporovať pravoslávie. To je dôležitá politická úloha. Súdruhovia majú pôcky zúčastňovať sa pravoslávnych obradov.
- My sa staráme, aby sa medzi veriacimi nešírili tie veci okolo Lurdov. Sú tam fakty, ktoré zatiaľ veda nevie vysvetliť a sú tam aj protikomunistické snahy. My radšej nechávame rozširovať to oko- lo Medžugorja z Juhoslávie. Nech sa modlia trebárs aj sedem ružen- cov denne a postia do vyschnutia. Máme správy, že to tam aj hie- rarchia kriticky berie a tak sa nám bude hodíť, keď to im tam na- robí blamáž.
- Zabezpečujeme kontakty aj s tajnou cirkvou. Máme tam našich ľudí, od ktorých nežiadame informácie, aby nevyvolali ostrážitosť, ale pomocou nich rozširujeme informácie podporujúce naše zámery.
- Do vysokých cirkevných funkcií priprustíme len takého, v ktorom máme záruku, že sa nepostavi proti našim cieľom. My nevyžadujeme, aby s nami ideologickej a politicky súhlasil. Môžu s nami diskuto- vat tam, kde im my dáme podmienky. Máme na to dosť času a ľudí. Môžu si trebárs aj zanadávať, keď neplníme ich požiadavky... Ale nesmú proti nám vystúpiť. Aj taký biskup Čársky, ktorému sme dali tu v Dome pamätnú tabuľu, domáhal sa väčších možností, aj nás pri pohovoroch kritizoval. Vo verejnom vystupovaní konal podľa našich požiadavok. Aj vo veľmi závažnej úlohe postoja k záradeniu gréc- kych katolíkov do moskovského patriarchátu, konal v súlade s na- šimi cieľmi.
- Kňaza, ktorý je atraktívny pre mládež, s bojovnými vlastnosťami, nedáme kázať tam, kde sa sústreduje mládež. Pri výbere tém kázni a ich vypracovaní s nami spolupracujú pokrovčí duchovní.
- Keď máme otázku na študentské krúžky, to sedí, že vznikol istý počet krúžkov medzi študentami streánskych a vysokých škôl... Tak tomu nie je v učilištiach... Stalo sa to v dôsledku chýb v ideoolo- gickej práci, keď sme sa usilovali vytvoriť dobrú členskú základ- nu Pacem in terris a nevenovali sme pozornosť činnosti tajnej cir- kvi, ktorá viedla aj k tomuto. My sa ale staráme, aby v krúžkoch bol obmedzený vplyv bojovných kňazov, jezuitov, františkánov a tých. Podarilo sa nám zamedziť ovplyvnenie vatikánskym rádiom týchto

členov krúžkov. To nebolo zložité, lebo pri vyjednávaniach a pomenovaní našich pák sme zariadili, aby Vatikán nevysielal tak, aby to strhlo mládež. Maríme prenikanie reakčnej literatúry do týchto krúžkov, ostražiť sme ku knihám od kanadských slovenských jezuitov, českej akadémie a niektoré zo slovenského ústavu Cyrila a Metoda v Ríme... Prihrávame do tých krúžkov knížky iných náboženských spoločností vydaných v zahraničí, ktoré nemajú také bojové razenie. Také krúžky sú už dávno a na dôležité spoločenské otázky to vplyv nemá. Keď sme vydali nový zákon o umelom prerušení tehotenstva, tajná cirkev robila akcie, ale zákon bez rušivých momen-tov bol odhlasovaný... Opakujem, také krúžky sú už známe ponad tridsať rokov, ale na vývin spoločnosti to nemá dôležitý vplyv. Darí sa nám zásobovať tie krúžky vtipmi a pesničkami.

- Také tie štvanie Hlinku z Hlasu Ameriky a Slobodnej Európy, nedá sa, nepodarí sa zabrániť... odeslanie niektorých tých ohováračiek. Niekoľko im aj prihráme. Nakreslili si hrdinu z istého Srholca. My sme o nom vedeli, že má názory, ktoré nesúhlasia s Vatikánom. Odobrali sme mu štátny súhlas a teraz sa pohybuje v tajnej cirkvi a tam robí starosti im a nie nám. Teraz sa môžeme smiať, že z koho to pán Hlinka učinil hrdinu.

- Tie krúžky stredoškolákov a vysokoškolákov, opakujem, dávame pozor, aby sa nešírili reči o boji za Krista, o mučenictve a tak, aby neboli fanatici. Spievajú si dosť aj to, čo zložili naši umelci a čo sa dáva do televízie. Vieme im "ilegálne" dodať Biblie, ale inú tzv. podzemnú literatúru, ale nie takú, ktorá by mohla vyvolať fanatizmus, aký by mohol robil politické ľažkosti. Ich činnosť držíme v medziach takých zábavných stretnutí. A nech si niečo prečítajú aj z Biblie. Staráme sa, aby k Biblia nemali politické komentáre.

- Na tých väčších stretnutiach, ku príkladu v Šaštíne, nám čosi ubehlo. Boli také klérofašistické provokácie podľa Andreja Hlinku: Za Boha život, za národ a lobodu. Tomu musíme nabudúce zabrániť.

- Chystáme pre tú nábožensky zataženú mládež aj koncert s takými zdanivo náboženskými pesničkami... Dôležité je, aby náboženská mládež nebola politicky zneužitá.

- Nemôžeme proti prejavom náboženského myslenia a prejavom energickejšie zasahovať pre zahranično politické súvislosti. Treba urobiť i viac na poli ateistickej výchovy. Robíme opatrenia, aby sa redukovalo vyučovanie náboženstva, úspechy na tomto poli hmotne stimulujeme. Našu ideologickú prácu musíme urobiť prítažlivejšou. V tom očakávame zvýšený podiel mládežnickej organizácie.

- Do biskupských funkcií nedovolíme takých, ktorí by presadzovali iné formy náboženského života ako dosiaľ pripúšťame. Nepripustíme laický apostolát, rehole, ani iné spôsoby politického klerikalizmu. V tých, ktorých pustíme do vysokých cirkevných funkcií, musíme mať v tomto záruku. A my si tých ľudí dobre preveríme. Poviem príklad: taký biskup Gábris, súhlasili sme, aby bol arcibiskup, ale využil pobyt na synode v Ríme pre útoky na náš systém vedeckej svetonázorovej výchovy na školách. Sklamal nás a robí nám aj iné problémy. Jeho povýšenie do funkcie arcibiskupa neprispustíme.

Anton Hlinka

Komentár k výrokom súdruha Dr. Máčovského k otázkom súčasnej náboženskej politiky strany z aktívu v Košiciach dňa 19. novembra 1986.

ZáZNAM o priebehu aktívu sa na ZípAD dostal až v posledných dňoch. Podľa dobre informovaných košických kruhov však nestratil nič na aktuálnosti a odzrkadluje oficiálnu líniu strany v oblasti vzťahov medzi Cirkvou a štátom. Máčovského výroky najú povahu odpovedí na otázky a - ako sa zdá - v niektorých prípadoch i kritiky zo strany nomenovaných účastníkov aktívu.

Súdruh Máčovský vyrukoval s vecami, ktoré si veriaci občania veľmi dobre zapamätajú. Medziiným jasne vyslovil, čo strana neschváli, čo schvaľuje a čo musí trpieť.

Strana vraj nedopustí, aby sa do biskupských funkcií dostali kňazi, ktorí by presadzovali iné formy náboženského života, ako sa dosiaľ pripúšťali. Súdruh Máčovský si môže gratulovať, že má v tomto plnú podporu v nitrianskom biskupovi, ktorý strpí mnoho nepriádkov v diecéze, drasticky, ba až hrozivo zasahuje, keď ide o dnes na svete všade normálne, ba i vitané výrazy náboženskosti, živej viery. Biskup si nechce uvedomiť, že nie všetko nové je zlé a všetko staré večné a neberie na vedomie, že niektoré novšie výrazové prostriedky nábožnosti získavajú sympatie niektorých neveriacich alebo vlažných mladých ľudí a že sú zvačša príležitostou alebo i cestou k živému náboženstvu a cirkevnému výrazu viery.

Vedúci úradu pre cirkevné veci chváli pokrokových duchovných, lebo spolupracujú so stranou aj pri vypracúvaní kázni. Kto vie, či si títo duchovní uvedomujú, že to zavána 30 striebornákm?

Veľmi pozoruhodné je doznanie Máčovského, že štát musel vziať na vedomie novú náboženskú skutočnosť na Slovensku. Katolíci v tejto krajine dozrievajú a nositeľmi autentickejšieho, povedomejšieho a dôslednejšieho kresťanstva je mladá generácia. Veriaci nadobúdajú nové povedomie svojho prívneho stavu ako jednotlivcov a cirkvi a dožadujú sa ho tak v každodennom živote, ako i pred súdom. Okrem toho si začínajú uvedomovať, že majú presné, ich svedomie viažúce povinnosti voči celému národnému spoločenstvu.

Podľa Máčovského je štát už ochotný tolerovať túto novú skutočnosť v náboženskej oblasti, ak veriaci nebudú robiť politické ťažkosti. Veriaci ich robiť nebudú, ak sa štát začne viac starat o to, aby bol obrancom pravdy, rovnoprávnosti všetkých občanov a úcty k človeku. Lebo pre kresťana stojí vždy na prvom mieste jeho svedomie, ktoré ho zavazuje k rešpektovaniu ľudnôt - a to i vtedy, keby sa musel dostaviť do konfliktu s inštitúciami.

Hlas Ameriky - Mníchov.

- 0 -

"Manipulácia pravdy úpravami na historických fotografiách"

je titul článku v milánskom denníku Il Giornale. Tak odrazu zmizne z fotografie skupina partizánov Rudolf Slánský alebo z nejakej slávosti Vladimír Clementis - a fotografia nie je znova opravená, keď sa uvedené osoby prípadne zasa ocitnú "v milosti" alebo miesto predošlých osôb je na stole odrazu iba flaša....

- Ladislav Bíťman, niekdajší zástupca riaditeľa 8. odboru čs. tajnej služby, ktorá sa zaoberala "dezinformáciou", dnes utečenec v USA, potvrdil, že jeho úrad poskytoval pomoc talianskym Červeným brigádam, s posvätením Moskvy, aby tak robil ťažkosti s USA a vzťahom medzi Talianskom a NATO.

"Nový život", č. 4/1986.

Publicistické šablóna

Veľký kombinátor Ostap Bender z románov sovietskych satirikov Ilfa a Petrova pochopil, že možno zostaviť zo znaných reportážach a univerzálnych slov, z ktorých sa dá napísat akýkoľvek článok či iný publicistický žáner. Od čias Ostača Bendersa sa publicistická šablónistika - dôvolte nám tento vlastný novotvar - zlepšila.

Podľa tejto šablóny sa môže informovať nielen o rôznych katastrofách, ale predlohu má v šablonre socialistickej reportáže vôbec. Tak po malých obmenách by sa na základe tohto modelu rovnako dalo písať o zbere úrody, o práci tesárskej čaty súdruhu Krkovičku, o mimoriadne zdôvodnej práci príslušníka ZMB či pohraničnej stráže. Táto šablóna v prípade informácie o nejakej katastrofe vyzerá:

1. oboznámenie s tým čo sa stalo. Ide vždy len o niekoľko riadkov, o akýsi pohľad z rozhladne.
2. Obetavosť človeka nového typu. Najlepšie sa na toto hodi dialóg, v ktorom ľudia o svojom krajinom hrdiestve hovoria prosto, odpatektizované, ako keby opisovali natieranie chleba maslom.
3. Na miesto činu príde obetavosť vzácna či najvzácnejšia osobnosť: od činiteľa najmenšej stranicej buňky až po činiteľov najvyšších. Nielenže neslútujú vzácný čas - obetu - ale vždy sú tam potrební, pretože nájdú správny recept, alebo inšpirujú k tomu odborníkov.
4. Hľadá sa višník. Hlbokým marxistickým ponorom do podstať věci sa nájde. Jeho odhalenie sa však pohybuje vždy v rozpráti únosnosti pravdy, aby sa nepoškodilo dobré meno štátu, strany, organizácií pridružených k strane, resp. určitej osobnosti.
5. Všetky škody sa nahradia obetavou prácou komunistov.

Pravda, nie sú katastrofy ako katastrofy. Sú aj také pohromy, ktoré sa prosto zamčia! Ale aj to je v podstate šablóna!

Švajčiarsko: Švajčiarska spravodajská služba KIPA priniesla správu, že Tatiana GORIČEVA vo svojej prvej prednáške v Einziedelne povedala, že krv mučeníkov je semenom cirkvi a Ruská cirkev je mučenicka cirkev.

37-ročná Tatiana Goričeva patrí do prvej generácie, ktorá neprešla do cirkvi z tradície rodiny, ale vyrásťa v atmosfére totálneho ateizmu. Goričeva povedala, že štúdium vedeckého ateizmu je v ZSSR najjednoduchší spôsob, ako spoznať Bibliu a dodala, že Ateistické múzeum v Moskve bol zatvorené, pretože čakajúce fronty mladých boli príliš dlhé a mladí nešli postávať pred ikony preto, aby sa zaobrali vedeckými štúdiami, ale nato, aby sa modlili!

“ Tatiana Goričeva študovala marxižmus 6 rokov a za ten čas nenašla na univerzite ani jedného presvedčeného marxistu. Keď sovietske vojská urobili inváziu do ČSSR, zvola tohto systému sa stala jasnom jej a jej priateľom. Keď po prvý raz našla modlitbu „Otče náš, zdala sa jej na prvý pohľad naivnou. Až neskôr spoznala, že je to zjavenie lásky.“

“ O ruských ženach povedala, že sú natoľko emancipované, že majú rovnaké právo s mužmi na ťažké práce v továrnach a keď idú kupovať chlieb, často stoja až štyri hodiny vo fronte!“

Tatiana Goričeva založila v roku 1979 prvé nezávislé ženské hnutie a časopis. Členky tohto hnutia navštievovali zavretých v psychiatrických klínikách a skoro jediné protestovali proti vojne v Afganistane. Keď ju na otvorennej ulici v Leníngrade prepadli a bili dvaja muži z polície, všetci ľudia ľahostajne prechodili vedľa. Goričeva sa priznala, že ju natoľko neboleli údery, ako pocit úplnej opustenosťi.

Spoločný dokument zástupcov 19 cirkevných hnutí pod názvom
"Zozbierajme výzvy sveta"

V dňoch 28.2. až 4.3.1987 sa konalo medzinárodné stretnutie zástupcov 19 cirkevných hnutí v Rocca di Papa nedaleko Ríma. Spoločne uvažovali o tom, aký prínos môžu dať budúcej biskupskej synode, ktorá sa bude konáť v Ríme v jeseni 1987 na ústrednú tému "Povolenie a poslanie laikov v Cirkvi a vo svete 20 rokov po II. vatikánskom koncile".

Na toto medzinárodné stretnutie prišli zástupcovia nasledovných hnutí, ktoré predstavujú takmer 30 miliónov členov:

- Spoločenstvo a oslobodenie, 60 tisíc členov v Taliansku a inde,
- Spoločenstvo formácie, 10 tisíc členov vo viacerých krajinách,
- Dielo Schönstadt, 2 milióny členov v 40 krajinách,
- Focolare, 1,3 milióna členov v 160 krajinách,
- Spoločenstvo kresťanského života, bývalé Mariánske kongregacie v 52 krajinách,
- Modlitbový apoštolát, vyše 5 miliónov členov po celom svete,
- Hnutie svetlo a život, okolo 300 tisíc členov hlavne v Poľsku,
- Hnutie POT- Cesta, okolo 5 tisíc členov v Slovinsku,
- Hnutie Oázy, okolo 500 tisíc členov na 5 svetadieloch,
- Equipe Notre Dame, okolo 55 tisíc členov v 23 krajinách,
- Neokatechumenálne hnutie Cesta, okolo 8 tisíc spoločenstiev v 72 krajinách,
- Hnutie Cursillos, vyše 100 tisíc členov v 60 krajinách,
- Sodalicion christiane vitae, 5 tisíc členov hlavne v Peru a Latinskej Amerike,
- Hnutie ARCA, okolo 60 spoločenstiev v 15 krajinách,
- Opus Dei, vyše 1 milión členov v 50 krajinách,
- Hnutie charizmatickej obnovy, okolo 20 miliónov členov v 120 krajinách,
- American contra, zväčša hlavne v Spojených štátach, vyše 1 milión manželov,
- Hnutie FIAT, založené kard. Suenensom v roku 1984. Je to rodinné hnutie, usilujúce sa vytvoriť domácu cirkev.

Tieto hnutia vydali nasledovný spoločný dokument, nazvaný "Zozbierajme výzvy sveta":

My, predstavitelia medzinárodných cirkevných hnutí sme sa zišli v Rocca di Papa v dňoch 28. februára až 4. marca 1987 za účelom, aby sme si vo vzájomnom spoločenstve prehľobili význam nás ho zvláštneho povolenia. Vo svetle tajomstva Cirkvi a chariziem, ktoré sú nám vlastné, túžime priniesť svoj prínos budúcej biskupskej synode "O povolení a poslání laikov v Cirkvi a vo svete 20 rokov od II. vatikánskeho koncilu".

V týchto dňoch modlitby, úvahy a spolužitia znova sme si uvedomili, že naše hnutia ďakujú za svoj pôvod a za svoju životaschopnosť mnohorakej činnosti jediného Božieho Ducha. On rozdáva svoje dary pre spoločné dobro celej Cirkvi, aby sa vždy viac stávala znamením a nástrojom spasenia pre všetkých ľudí. Sme osobitne vďační Svatému Otcom za podporu a vedenie, ktoré prejavil pri mnohých príležitostiach a potvrdil to na audiencii 2. marca 1987. Vtedy Ján Pavol II. povedal: "Veľké rozkvitnutie týchto hnutí a prejavov sily a cirkevnnej životaschopnosti, ktoré ich charakterizujú, musia sa istotne považovať za jeden z najkrajších plodov širokej a hlbokej duchovnej obnovy, napomáhanej koncílom. Z toho mohol uzatvárať,

že hnutia majú v Cirkvi presne vymedzenú funkciu a môžeme bez všetkého povedať, že sú nenahraditeľné.

V našich hnutiach sme konštatovali zrodenie spirituality, ktorá vyviera zo „spoločného základu - z krstu - premene všeobecného povolania k svätosti. Učasť na smrti a vzkriesení Krista v krste nám dáva začiatok nového života, ktorý nás pobáda k spoločenstvu s bratmi a k záväzku evanjelizácie sveta. Tento záväzok s krstnou milosťou sa prejavuje v nasledovaní Krista vo všetkých životných okolnostiach a robí nás znameniami milosrdenstva, ktorým Otec v Kristovi účinkom Ducha chce spasť všetkých ľudí. Panna Mária, najľudskejší vzor kresťanského života pre každého veriaceho, nás sprečádza v každodennom živote a neprestáva nás vychovávať k tomu, aby sme povedali svoje nepodmienečné áno na vôľu Otca. Sme presvedčení, že originálnosťou hnutí je nič iné, než organický výraz akéhokoľvek hnutia k svätosti, ktorá normálne obohacuje život cirkevnej inštitúcie.

Sviatosť krstu a birmovania nás začleňujú do Kristovho tela, ktoré má v Eucharistii svoj pramen i svoj vrchol. Toto telo rastie tým, že je dobre pospájané dovedna. Minchi laici, zapojení do hnutí, dostávajú vo sviatosti manželstva v rodinnom živote dar a úlohu pracovať na výstavbe domácej cirkvi. Skutočnosť, že patria Kristovi, vytvára vzťahy spoločenstva so všetkými bratmi. V našich hnutiach sa učíme poznávať bohatstvo spoločenskej skúsenosti viery. Rozdielnosti veku, pohlavia, životného stavu, národom alebo rasy nie sú prekážkou jednoty, ale výrazom plnosti a podmienkou katolicity. Učíme sa každým dnom, čo znamená spoločné knazstvo, ktoré nám dal vzkriesený Kristus. Knazi, rehoľníci a laici bez mňa, žeby sa zriekli zvláštneho povolania, ktoré každý jeden z nich, pracou za Božie kráľovstvo si prehľbuju jedinú vieru. Spoločenstvo vo vnútri našich hnútí je školou a pobádaním k prežívaniu spoločenstva so všetkými apoštolskými silami Cirkvi. Mnohorakosť hnutí apoštolských síl vyjadruje bohatstvo Kristovho tajomstva. To to tajomstvo žije v plnosti Cirkvi. Všetky charizmy sú určené k jej službe a k jej výstavbe.

Mužovia a ženy, mladí i dospelí v našich hnutiach sa rozpoznávajú vo viere Cirkvi. Výchova k životu v spoločenstve ich robí pohotových mať účasť na dnešnej ľudskej dráme. V každej krajine a v každej životnej situácii - v rodine, v továrni, v škole, na univerzite, v chudobných i bohatých situáciách, vo svete kultúry, umenia a politiky - naše hnutia chcú odpovedať na mnohoraké výzvy, ktoré vychádzajú zo sveta, ktorý je sekularizovaný a plný konfliktov, ale súčasne aj smadný po nových životných dôvodoch. Vedia, že jedinou odpovedou na ne je vziať na seba Kristov kríž. Na prahu tretieho tisícročia Ján Pavol II. vyzýva celý boží ľud, aby sa otvoril misijnému poslaniu a aby sa zmobilizoval pre novú evanjelizáciu. Ohlasovať evanjelium vo všetkých životných situáciách znamená, že viera sa má stať kultúrou, schopnou prijať všetky hodnoty ľudskej i kresťanskej tradície a pretvoriť ich podľa Kristovho ducha. Tento duch vytvára nového človeka a robí ho vieryhodným Kristovým svedkom prostredníctvom lásky, solidarity a zaangažovanosti za spravodlivosť v utrpeniach a biedach tolkých našich bratov.

Kedže si uvedomujeme, že charizmatické dary, ktoré vyvolali a ozivili naše hnutia a hierarchické dary sú odlišné, ale sa zároveň aj vzájomne doplnujú, ako nám pripomenal pápež vo svojom prejave 2. marca, chceme prežívať cirkevné spoločenstvo a misionársky záväzok organickom spojení s hierarchickou službou, pretože v Cirkvi tak hierarchia ako aj združenia a hnutia veriacich majú tú

istú počasťou. Cirkevná životoschopnosť našich hnutí pochádza zo základných chariziem, daných Duchom a zakorenenej v Krste. Rovnako istotu máme aj o tom, že nijaké hnutie nemôže jestvovať a sa rozvíjať, ak nie je v poddajnom a srdečnom spoločenstve s biskupskou službou a zvlášť so službou Petrovou. Hnutia sú a chcú byť v Cirkvi a z Cirkvi. Čažnosti, ktoré môžu nastať pri ich začlenovaní do vyhradených pastoračných štruktúr, istotne nepochádzajú z vôle hnutí vymáhať si nejakú autonómiu od pastierov, ani nie z vôle pastierov, že by chceli zamietnuť tieto nové formy kresťanského života. Počádzajú z neskúseností jedných i ďruhých ohľadom tohto imocného a mládistvého duchovného daru. Preto žiadame našich pastierov, ktorí sa zhromaždia na 7. zasadanie riadnej biskupskej synody, aby vedeli prijať a povzbudiť a ak to bude treba i poopraviť prínos našich hnutí k evanjelizácii sveta na prahu roku 2000. Našou modlitbou, ktorú zverujeme do rúk Panny Márie, Matky Cirkvi, je, aby toto "ámo" Panny Márie, ktoré ju urobilo poddajným a účinným nástrojom v rukách Ducha pri vtele božieho Syna, napomáhalo naše hnutia, aby ešte hlbšie prežívali cirkevné spoločenstvo v hlásaní evanjelia.

VR, 5.3.1987-sl.

- o -

Vatikán: Vo štvrtok 5.3.1987 v Klementovej sieni vo Vatikáne Svätý Otec sa stretol s rímskymi duchovními, ako to býva každý rok na začiatku veľkého pôstu. Kardinál-vikár Ugo Poletti uviedol konverzačnú tému "Farnosť-evanjelizácia novej generácie", na ktorú potom prehovorilo 15 duchovných, účinkujúcich v pastorácii. Táto konverzácia trvala skoro dve hodiny. Nakoniec sa ujal slova Svätý Otec, Medzi iným povedal, že nová evanjelizácia musí mať dve charakteristické črty: musí byť inšpirovaná učením a duchom II. vatikánskeho koncilu a musí byť zameraná v prvom rade na mladé generácie.

Spojené štáty : Slovenský náboženský mesačník "Ave Maria", ktorý vydávajú v Clevelande slovenskí benediktíni, oslavuje 70. výročie svojho založenia. Tento náboženský časopis založili dvaja slovenskí knazi Otec Pánič a Otec Komár v meste Bridgeport. V roku 1928 presvedčili benediktína Otca Vaniščeka, aby časopis prevzali benediktíni. Terajší, už dlhorečným redaktorom časopisu "Ave Maria" je Otec Andrej PÍR. Prí tomto výročí slovenského časopisu v zahraničí je vhodné pripomenúť, že to boli slovenskí reholníci - benediktíni a františkáni v Spojených štátach a jezuiti v Kanade - ktorí vydávaním slovenských náboženských časopisov za dlhé roky udržiavali medzi slovenskými vystahovalcami nielen vieru v Boha, ale aj slovenskú reč a kultúru, čo je veľmi dôležité pre slovenský život v cudzine.

Spojené štáty : Benediktínsky mnich maďarského pôvodu Otec Stanley Jaki, profesor na na Seton Hall university v New Jersey, dostal Templetonovu cenu za interpretáciu historie vedy, ktorá vrhá svetlo na vzťahy medzi vedou a kultúrou ako aj vedou a vierou.

VR, 5.3.1987-sl.

- o -

Vatikánsky denník L'Osservatore Romano zo dňa 7. mája 1986 uverejnil dokument o náboženských sekta, pripravený spoločne Sekretariátom pre zjednotenie kresťanov, Sekretariátom pre nekresťanské náboženstvá, Sekretariátom pre neveriacich a Pápežskou radou pre kultúru. Má ponúciť kňazom a veriacim poznáť náboženské sekty, ich učenie a metódy práce.

SHzR, č. 10/1986.

- o -

Gorazd Zvoníček

Kandidátom na mlynský kameň.

Revolver - ako častá hračka v rukach chlapca - ne normálneho človeka pôsobí zdrvujúcim dojmom. Raz totiž revolver prestane byť hračkou. A skupiny mládeže v školopovinnom veku, vyzbrojené samopalmi a podrobené vojenskému výcviku, nás napĺňajú obavou o budúcnosť.

Na mnohé prečiny proti nedospelej mládeži jestvujú v každom civilizovanom štáte trestné zákony, a predsa často prichádza k jej zneužitiu. Už sám ľudský cit by mal pohnúť spoločnosť pozdvihnúť protestný hlas a oťrannú ruku proti tomuto zjavu.

Dnes vidíme deti aj na politických manifestáciách. Organizátori demonštrácií ich začleňujú do svojich sprievodov a pod ich nevinou záštitou sa dopúšťajú krvavých prechvatov. Pre takúto zvrhosť je ľahko nájsť primerané prívlastky. A táto zvrhosť sa páše v medzinárodnom rozsahu, a to beztrestne.

Nadrezírovaná mládež kričí po odzbrojení /ale iba po jednostrannom/, manifestuje za život /ale nie na psychiatrických klinikách/, protestuje proti základniam atomických zbraní a nukleárnych reaktorov /ale iba mimo sféry východného bloku/. Vyhlasuje sa za posolkyňu pokoja a jej špičkovým predstaviteľom šťastena doprajte aj návštevu Kremľa a jeho hospodárov, akoby práve odtiaľ startovali anjeli s posolstvom pokoja pre ľudí "dobrej vôle". Neskúsená mládež netuší, že práve odtiaľ pokoj je najviac ohrozovaný, kde sa ešte udržal; a že práve odtiaľ vychádzajú prekážky nastoliť pokoj, kde nateraz vládne krutovláda a teror.

Aj veľkí diktátori, čo zanechali po sebe krvavé stopy v dejinách Európy, radi sa vo verejnosti ukazovali s detmi v náručí, aby z nich pritiahlí sympatie na seba. Živo sa pamätám na výjat z otrazovky: naľakané dieťa odmietavo naťahuje rúčku, akoby chcelo od seba odvratíť mäsnatú tvár a čím skôr sa vymaniť z neprijemného objatia.

Mládež možno zneužiť mnohorakým spôsobom. Je sympatická a neskúsená. Ľahko dôveruje aj tomu, kto si dôveru vôbec nezasluhuje. Jej vývin - po telesnej a psychickej stránke - prechádza zmenami. Je zločinom proti ľudskosti zneužívať túto neustálenú fázu jej vývinu.

Vieme a nesmieme zatajovať, že na Slovensku mnohí veriaci žiaci /vlastne všetci/, deti veriacich rodičov, dostávajú zo školského prospechu horšie znárky ako trest za svoje náboženské presvedčenie. A do života odchádzajú s pocitom krivdy a výčítky voči svojim učiteľom. A tento pocit rastie s nimi... Ďalej vieme a nezamlčujeme, že ideologicky poddajnú mládež školské autority uprednostňujú a klasifikujú nie podľa prospechu, ale podľa ideológie, ktorá nahradzuje žiacku usilovnosť a školské vedomosti. S tou ľahšikársou istotou idú žiaci do života, a ona rastie s nimi. Či toto nie je zločinom na ľudskej osobnosti?

Deti v rodinnom kruhu najviac pritahujú a upútajú na seba pozornosť. Aj v cirkevnom spoločenstve mládež je stredobodom pozornosti a starostlivosti. Toto ich uprednostnenie je aj božského pôvodu, lebo Pán Ježiš "zavolał k sebe chlapca, postavil ho uprostred apoštолов a povedal: Ak sa neobráťte a nebudete ako deti, nevojdete do kráľovstva nebeského... Kto prijme jedno také dieťa pre moje meno, mňa prijme" /Mt 18, 2-5/. Ale pri tomto odporúčaní vyslovil aj sankcie na ochranu detí: Kto pchári jedno z týchto maličkých, čo vo mňa veria, lepšie by mu bolo, keby mu zavesili na krk mlynský kameň a tak ho hodili do mora. /Mt 18, 6/. Modlime sa teda za zneužívateľov nevinnej mládeže, aby sa zriekli odmeňovanej a váhivej kandidatúry na mlynský kameň! SHZR, č. 10/1986.

Pane, zamiluj sa nad nami!!!

Trstená 6. novembra 1986.

Velkodostojný pán dekan,

sväty Tomáš Becket napísal kňazom a biskupom: "Ak sa staráme, aby sme boli tími, čím sa voláme a chceme počnať významné nášho mena, keď sa našťavame kňazmi, biskupmi a velkňazmi, treba náš so stáliou starestlivosťou uvažovať a nasledovať toho, ktorý je Bohom ustanovený za velkňaza naveky a obetoval sa za nás Otčovi na oltári Kríža. On neustále pozoruje z neba činy a úmysly všetkých s konečne raz každému odplatí podľa jeho skutkov..."

Pamätajme, ako sa zachránili naši otcovia, ako a akými súženiami Cirkvi rástla a sa rozširovala, z akých búrok vyviazla Petrova loď, ktorá ná Krista za kormidelníka, ako prišli k víťazstvu tí, ktorých vicera v prenasledovaniach jasnejšie zažiarila. Táto postupevala zástup svätých, aby vždy platilo, že len ten bude odmenený, kto správne bojoval".

Druhý odstavec listu je obrazom Cirkvi u nás už veľa rokov. V kolikých súženiach a búrkach musela a musí i teraz Cirkvę zápasit o svoje bytie a o aké-také právo môcť plniť to poslanie, ktoré jej zveril Spasiteľ Ježiš Kristus. A jedine jeho ochrancie i obetavej a odvážnej práci statečných a nepredajných kňazov a laických veriacich ďakuje, že neutonula v mori krív, potúp rozličného druhu, ťažkého útlaku, ba i bolestných sŕz a krvi.

Myslím, že Vám netreba dokreslovať tento obraz. Póznajte ho z prenášajúcich publikácií priateľov Cirkvi i jej kritikov a aspoň čiastočne i zo svojej vlastnej skúsenosti. Ťažko preto pochopíť, ako ste mohli napísať a uverejniť v KI dňa 26. októbra t.r. článok pod titulom: "Spomíname na slávne dni". O iných Veľkých článkoch, ktoré tiež neboli vždy ozaj katolícke, sa nezmienujem.

Malo v tomto článku sa kryje so skutočnosťou. V okruhu hmotnom - a tiež nie všeobecne - možno čosi pochváliť, ba pripomenúť aj niektoré jasnejšie dni. Napokon každý štát je povinný starať sa najmä o hmotné blaho svojich občanov. V oblasti duchovnej, špeciálne cirkevno-katolíckej, tmavé dni vysoko presahujú tie jasné a svetlé, či slávne. Svedčia to zrulené diecezánske schináre a poloprázdný úradný seminár v Bratislave, zlikvidované nižšie i vyššie katolícke školy, vydrancované kláštory, zhábané exercičné dopy, pochovaná náboženská tlač s jej pokladnicou SSV a so státičími cennými kníh, zničené náboženské ustanovizne, žiaľ, i charitatívne, rozrušené osirotené biskupské sídla.... atď. atď.

Najmenej pravdivé sú vo Vašom článku tieto vety: "Všetci sa môžu ako rovnoprávni vyvíjať bez újny a prispievať k spoločnému blahu," a druhá "Československá socialistická republika je opravdivým domovom našich národov". I jedno i druhé tvrdenie je veľmi daleko od pravdy.

Straníci a bojoví ateisti sú privilegovanou kastou, ostatní občania len robotní. Veriaci so svojimi kňazmi sú viac-menej len trpeným elementom v štáte. Kňazi okrem toho sú postupne likvidovaní, a to tým, že horlivejších zbavuje štát na vrchnosť gúhlasu pastoračne účinkovať a mladíkom, ktorí by chceli byť kňazmi, zamádzujú vstup do seminára. V dôsledku toho od objavenia sa "slávnych dní" ubudla polovica kňazov a z tej pozostalej, polovica je prestárla a nesúca pre pastoračnú prácu. Päťtolízači a slediči, či skôr udávači tzv. "nepriateľov zriaďenia", žiaľ, i niektorí knazi, sú upřednostňovaní a inohrá odmenovaní. Z tých sú vyberajú ako najúspešnejší na vedúce miesta, myslím teraz na kňazov v pastoračii, na biskupských úradoch, na ČMEF, v charite, redakciách KN,

DP /duchovný pastier-poznámkou/. Tak je to i s povolením cestovať do zahraničia, opravovať či budovať kostoly, farské budovy... Podobná situácia je i s tzv. odmenami.

Nie je chválou ani zaobchádzanie s rehoľními sestrami, ktoré prežili svoj život v práci na sociálnom a kultúrnom zviedadení našej spoločnosti. Za svoje zhabané kláštory, školské budovy, nedostali ani haliera a ak chcú svoje zenské putovanie dokončiť ako-tak v relatívnom pokoji a spoň, musia zväčša svojou prácou i nákladom poskarat sa o ubytovanie. I to ubytovanie však musia periodne platit.

Aké ľudské problémy na úkrazi so zaopatruvaním chorých v nemocniach a kolik z chorých zomierajú bez prijatia svätých sviatostí len preto, že bohupustá krutosť ateistických predstaviteľov štátu obmedzuje vstup knazov do nemochnic...

Veľa a veľa známych i neznámych ďokazov je o tom, že naša vlast je veľmi ďaleko od "revnoprávnosti" všetkých občanov a od "opravdivého domova" našich národom. Na dôvažok z mnohých iných uvádzam tento najčerstvejší:

5. októbra t.r. v Oravskom Veselom odpust, hody, Ružencovej Panny Márie. Z titulu toho odpustu a tiež preto, že bola nedele, zhromaždili sa v kostole mnohí veriaci, pravda aj mladší, nielen z Veselého, lež aj z okolia. Mladí účastníci mali so sebou aj hudobné nástroje, ktorými chceli spestriť Bohoslužby a tak osláviť Patronku farnosti. Aj na popoludnajších Bohoslužbách sa pripojili ku modliacim sa veriacim svojimi mládežníckymi spevmi a hudobnými vložkami. Po nich sa vo večerných hodinach spokojne rozíšli do svojich domovov.

Asi o dva týždne po slávnosti prihrmeli do Veselého členovia Štátnej bezpečnosti z Lomného Kubina, vzdialeného od Veselého vyše 50 km a začali vyšetrovať miestneho pána farára, mládencov i dievčatá, kto organizoval pobožnosť, čo sa na nej modlili, čo spievali, aké boli prosby veriacich, aké mali hudobné nástroje, čie boli tie nástroje, dokedy boli v kostole... atď. Po dlhšom vyšetrovaní a po podpísaní protokolov odišli s vyhrážkou, že čoskoro sa dozvedia o dozvukoch tejto ich nedovolenej náboženskej akcie.

Či i tato "starostlivosť" Štátnej bezpečnosti o náboženský život, a to nielen vo Veselom, ale v stovkách dedín a miest, je dôkazom, že v ČSSR je "opravdivý domov našich národom"? Ako to, že tá "poriadok milujúca a chrániaca" Štátna bezpečnosť nerebí podobne razie v pochybných miestach nechválnych diskoték, hlučných "posedení" mládeže vo vinárňach, na parkových lavičkach, na staniciach... atď.? Prečo neodhaluje "vandalizmus" po mestských zákuтиach, ba i na otvorených priestranstvách... ako píše ľud dna 15. septembra a iné denné noviny? Hja, tam nemá čo hľadať, lebo tam sa neoslavuje, ba potupuje Boh lásky, Boh pokoja, Boh poctivosti, Boh čistoty, Boh lásky k vlasti, Boh vzájomného porozumenie, Boh ozajstného mieru... Treba Ho teda hľadať a zabýjať tam, kde "zaostalá" mládež Ho oslavuje, zvelebuje a sa zavázuje, že bude skutočnou, nie papierovou budovateľkou časného i večného blaha a tak tcho pravche mieru, lebo podľa všetkého to je hlavnou úlohou Štátnej bezpečnosti. Preto také zásahy, aké urobili v Oravskom Veselom, sú i napriek Helsinkám a našim zákonom o náboženskej slobode čoraz častejšie a bezočivejšie aj v mnohých iných kútoch Slovenska.

Vaše tvrdenie, že ČSSR je "opravdivým domovom národom" najnovšie podvracia i kalí "slávne dni" 23. október 1986, kedy i napriek varovnému protestu viac tisícov veriacich, SNR v Bratislave odhlasovala veľmi potupný a umelý potrat uláhčujúci zákon. Tento zákon, ako vyskúšala ministerka zdravotníctva E. Tokolyiová "čáva právo

žene na umelé prerušenie tehotenstva na jej písonnú žiadosť a neviaže sa na žiadne dôvody. PRÍSLUŠENÉMU ZDRAVOTNÍCKEMU ZRIEADENIU VZNIKA PREDLOŽENÍM ŽIADOSTI Ž. NY POVINNOSŤ UFELE PREDKUŠIŤ TEHOTENSTVO, ak sú splnené určené podmienky, t.j. nebráni tomu kontra-indikácia a prekročenie 12 týždňového tehotenstva /žud., 24. októbra 1986/. Lekári teda i zdravotníci musia i proti svojmu svedomiu vraždiť najnevinnejšie ľudské osoby. Či môže byť čosi hroznejšie ako to, keď sa nútia ku vraždeniu tí, ktorých úlohou je chrániť život? Nochri už potratové Ženy, krkavčie matky berú na seba hroznú odôvodnosť pred svojím svedomím, pred naším ľudodom a jeho krutou budúcnosťou pre takéto hriechy a najmä pred všemohúcim Bohom života. Jeho trestu neujdú!!! Ten už teraz pocitujú v chorobách rozličných rakovín a najnovšie v pliage ľudu štva AIDS, ktorá sa šíri ako následok zvrúteného sexuálneho života. Ako však k tomu prídu zdravotníci, aby urobili to, čo sa im z ďaľje protiví a trpeli za zlebu odvrátených od zákonus Božích? Aj pri nenaistených platí totiž zákonn NEZABIJES!!!

Toto beztrestné vraždenie nenaistených detí schválila SNR, ktorej členom je predseda mierového kniežského zariadenia Pacem in terris, ČP. Ján ZABÁK, blumentálsky správca farnosti. Nič nemení na tej skutočnosti, že v tom čase, keď bol tento zákon odhlasovaný, "čerpal" dovolenku, alebo sa zdržal hlasovania. Pravdepodobne ostáva, že je členom spoločenstva, ktoré zákon o vraždení pripravovalo a pri tom isto bol aj pán predseda Pacem in terris a napokon ho aj vyhlásilo. Dokial teda sa verejne nepostaví proti takému prestopovaniu prirodzeného zákona, alebo nevystúpi zo SNR, je zodpovedný za toto vraždenie i za potupu svätej Cirkvi, ktorú ona utrpí od svojich protivníkov tým, že jej prominentný člen súhlasil s tým neludským zákonom a dŕža tým aj najavo, že hľadanie a obrana mieru zariadením PACEM IN TERRIS je len príkryvko u iných cieľov, ktorým toto zriadenie otrocky slúži. Ved "ak matka zabíja svoje deti - vyhlásila matka Tereza - prečo by sa nemohli zabíjať iní ľudia?" Kto teda zabíja nenaistené deti alebo súhlasí, či mlčky, či slovom, aby sa beztrestne zabíjali, zabíja mier už v jeho zárodku a je najväčším nepriateľom ľudu štva, túžiaceho po mieri v pravde, spravodlivosti, v slobode a v láske a nie je hodný volať sa a byť členom katolíckej Cirkvi, ktorá od vekov lidíca: "Sláva Bohu na výsostiah a na zemí pokoj ľudu dobnej vôle!"

Toto vlietko som napísal len ako žlönkovitý náčrt toho, čo by nám mohlo sabraňovať písat o "slávnych dňoch" u nás, prípadne "o veľkej hručnosti, nášho zriadenia", ktoré, žiaľ, píše všetci eksponenti Pacem in terris. Trochu obšírejšie som sa o tom rozpisal v liste, ktorý som dňa 26. februára t.r. napísal p. decentovi ThDr. Jozefovi Krajčinu. Posielam Vám ho v opise, prosím modlitbu svätej Cirkvi: "Láskavý Bože, od teba pochádza ľudské dobro; prosím te, osvecuj náš rozum, aby sme poznali, čo je správne, a posilňuj našu vôle, aby sme podľa toho aj konali".

So Želaním tých darov Ducha Svätého, ktoré nás uspôsobia tak nasledovať toho, ktorý je Bohom ustanovený za Veľkpnaza naveky a obetoval sa za nás Otcovi na oltári Kríža, žeby nás raz odplatal podľa našich skutkov, ostávan s pozdravom

Mons. Viktor Trstenský
rim.kat. farár m.sl.

Vlđp. Milan Medek,
dekan, Piešťany

Na večenie: Najdôst. predstaviteľia
Cirkvi v SSR

Mons. Viktor TRSTENSKÝ, r.kat. knaz mimo službu, ako úvod k nasledujúcemu listu píše:

Dňa 18. februára 1987 som obdržal od JUDr. Juraja ŠUJANA /Šokoliaková 19, 841 01 Bratislava/ list, napísaný 22.12.1986. Vnom - po predstavení sa mi napísal, že sa mu dostať do rúk môj list, ktorý som odosielal 5. augusta 1986 Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Žiadal ma, aby som mu napísal, aké krivdy sa mi stali, že sa pokúsi, aby sa mi odčinili, ak bolí a aby sa mi zhabané veci vrátili, ak mi ich neprávom zhabali. Ďalej poznamenal, aby som mal k nemu takú dôveru, akú prejavil arcibiskup Dr. Karol KMETKO, keď ho navštívil ako svedka oňhajoby a obžaloby Dr. Jozefa TISU. K tomu pridal, aby som si prečítal článok z jeho autobiografie, ktorý uviedol "Pravda" v decembri 1986. Tam ho lepšie spoznám.

V ďalšom odstavci pokračoval akoby v obrane marxleninistov, ktorí nie sú takí zlí, za akých ich ja považujem. Ani ateisti nemajú v sebe zlobu. Aj prezident Husák vyhlásil, že u nás môže každý vyznávať vieru, akú chce. Prítom poznamenal, že klérikalizmus je tisíckrát horší. O tom sa však nechce so mnou hádať.

Nä konci listu mi prial pekné sviatky.

V rohu listu pripísal, že dlho rozmyšľal, či mi má list poslať; posielal ho a tažko čaká moju odpoved.

Trstená, 23. februára 1987.

Vážený pán
JUDr. Juraj Š U J A N
B r a t i s l a v a .

Vážený pán doktor,
Váš list z 22. decembra 1986 - došiel 18. februára 1987 - ma prekvapil. Neviem, čo má znamenať táto Vaša návšteva.

Odpovedám nezvykle a dlhšie, akoby sa patrilo.

Ak u nás niekto tuho rozmyšľa o nejakých problémoch a príde na súci nápad, zvykneme vravieť: "Prvá myšlienka je od Pána Boha, druhá od ľudí a tretia...? Môžete si domysliť.

Váš list je obrazom toho úslovia.

Viaceré jeho prvé riadky by sa mohli považovať za Božie vnučnutie. Ostatné, najmä tie koncové myšlienky, možno zadeliť do druhej a tretej časti úslovia.

Ďakujem Vám za ochotu pomôcť odstraňovať krivdy, popáchané na mne v minulosti a páchané i teraz. Je to nagozaj myšlienka od Pána Boha. "Neste si navzájom bremená, a tak splňte zákon Kristov" /Gal. 8, 2/.

Vela krivd museli znášať - a nie sú bez nich ani teraz - mnohé osoby a spoločenstvá. Moje krivdy tiež nie sú zanedbatelné. Z 56 rokov knazstva bol som pri Oltári len 22 rokov. Nie je to malá a bezzákladná krivda. Ten kto ju spôsobuje, veru si nezasluhuje pochvalu. "Ak voľakto opovrhuje Oltárom a čnosťou a kričí: Vlast! Vlast! - neverte mu! Je vlastenecký farizejom a najhorším občanom /Silvio Pellico, revolucionár, väzen na Spielbergu, žil v rokoch 1789-1854/.

V tých rokoch mimo oltára mojim domovom boli početné "príjemné" väznice, koncentráky - spolu 24 - rozličné pracoviská ako lesy, stavby a iné. Častými "milými" hostami mi boli členovia štátnej

bezpečnosti, ktorí hľadali u mňa "tajné vysielačky a zbrane", hľabali knihy, spisy, pamiatkové veci... i skromné financie, ktoré slúžili mojim denným potrebám. Trápili ma početnými, viac hodín trvajúcimi vyšetrovaniami. Sliedili a sliedia po mne a po tom, čo sa u mňa robí, kto chodieval a chodieva za mnou... atď atď. To všetko a veľa iného ma už neboli. Prebolelo ma to. A keď eš písem vo svojich listoch a tiež i teraz o tých svojich trampotách, robím to len preto, aby som na svojom príklade ukázal, ako sa pracovalo a sa pracuje i teraz na "konsolidácii" pomerov a na "sopojnosti" občanov. Viac, ba teraz skoro výlučne ma trápi krivdy popáchané a páchané dosiaľ na svätej Cirkvi, na nevinných ľudech a na celom našom národe. Priponínam ich v ďalších riadkoch, hoci ich dobre poznáte, vo vedomí, že "Bis repetita placent".

Cirkev už na počiatku nového štátneho zriadenia bola takmer do nej vyzlečená zo svojich sviatočných i pracovných šiat, čiže tak sputnaná všelijakými nemožnými trestnými a inými zákonmi, akým je napr. "Marenie dozoru nad cirkvami a náboženskými spoločnosťami", že sa mállokedy môže ukazovať na verejnosti a bráni sa jej rozvíjať svoju činnosť aj v ústrani. Tým "humánnymi" opatreniami je zavádzaná skoro všetkých práv a možností plniť tú úlohu, ktorú jej zveril jej Zakladateľ Pán Ježiš Kristus. A toto jej sputnanie, pre nu veľmi bolestné, nielen dosiaľ trvá, lež sa ešte často priťahuje.

Cirkev si preto sputnanie nemôže dovoliť pestovať reholný život, kry svojho bytia. Nesmie podľa svojej ľubovôle vychovávať dostačujúci počet kvalifikovaných, svätesťou a vedou obrnených knazov a rozmieštnovať ich podľa potreby. Hatená je v hľásaní Evanjelia, najmä detom a dospelejšej mládeži a styk s nou je trestuhodný. Na čni starším mimo kostola nemôže venovať takú pozornosť, akú by si želali a aká by im bola prospešná pre duchovný rast. Zarazená je jej každá charitatívna činnosť. Znemožnuje sa jej knazom vstup do nemocníc. Musela sa rozlúčiť s náboženskou tlačou. Ostali jej len jašové "Katalické noviny" a nie vždy duchovný "Duchovný pastier". Olúpená bola o hmotnú základnú úspešnejšej pastorálnej práce. A tá bola dosť objemná. Podľa ministra Fierlingera, prototypického bojovníka, známenala len pri likvidovaní kláštorov najväčší majetkový presun od obsadenia pohraničia a znárodenia priemyslu a pôdy. Túto základnú tvorilo vyše 1200 kláštorov, viac stoviek nižších a vyšších katolíckych škôl, veľa exercičných domov a kultúrnych stredísk, vyše 2 milióny hodnotných a unikátnych kníh, niekoľko tisíc kusov umelcovských diel, ako obrazov, sôch, kalichov, križov... atď. Výpočet nie je ani zdaleka úplný, veľké množstvo podľa toho ministra bolo drasticky zničených orgánmi ministerstva vnútra, obrany a spravedlivosti. A ak k tomu pripočítame milionové zberky v hotovosti a na vkladných knižkách na Semináre, charitu, tlač, na misie, na opravy a stavby kostolov a cennosti na farách a na knihy, v biskupských sídlach... bol to ozaj obdivuhodný presun. Nikto však nevie, kde sa to všetko podelel! Kto je za to zodpovedný? Všetko to a iné bolo zhabané s príslubom, že štát sa bude staráť o hmotné zabezpečenie Cirkvi, teda o platy knazov, opravy a výstavbu kostolov, farských budov a všbec cirkevných objektov a charitu... Co je však pravdou? Omrvinku z toho dostávajú knazi v mesačných výplatach, kde-to sa uštedri nejaká tā podpora, o výstavbu kostolov však a farských budov ani reči a ak s tăžkou biedou veriaci do stanú povolenie opraviť či vystaviť kostol, čo je veľmi zriedkavá, alebo fary, robia to svojpomocne prácou i financiami.

Ak k týmto príkoriam pripočítame desiatky, bæ stovky tisícov rokov, ktoré strávili po krutých, neludských vyšetrovaniach otcovia biskupi, knazi, rehoľníci, rehoľníčky, laickí veriaci každého veku, stavu, povolania, i terajšie vyšetrovania, domové prehliadky, habanie náboženskej literatúry, dlhé vyšetrovania, väznenia mnohých veriacich a ochráncov ľudských práv len preto, že nevedeli a nechcú zraziť Pána Boha, Cirkvi, človeka, musíme potvrdiť, že u nás ľahko možno rozprávať o spravodlivosti, o slobode Cirkvi a vôbec o rešpektovaní a uplatňovaní zákonom chránených ľudských práv.

I tzv. národné súdy, s ktorými národ ako taký mal máločo do činenia, boli zväčša z nenávisti voči veriacim a národnovcom. Veľmi dobre vieme, aký záporný vzťah ku Cirkvi a Slovákom mal inscenátor týchto divadelných procesov, dr. Eduard Beneš.

Výpočet krívdi, páchaných na Cirkvi by nebolo úplný, keby sa nespomenuli mnohé prázdne fary, pusté biskupské sídle, prázdne kostoly, mŕgvne upadajúce periférie miest, ba už aj veľa obcí, lebo nemajú knazov, ktorí by ich duchovne formovali, keďže naša štátна vrchnosť nedovoluje prijímať do Seminára všetkých hlásiacich sa súcich ľahádzáčov.

Aby miera bolestí, ktoré cíti Cirkvi s jej veriacimi bolo plňšia, načím do nej pridať premnohé obľudné ateistické útoky na nu, na Svätého Otca, na knazstvo, be i na samého Pána Boha, výsmeh z neho a z veriacich, ktorí v neho veria, a to bez toho, žeby sa ich pôvodcom skrivil čo len vlas na hlate, hoci sa na nich vzťahuje trestný zákon § 236, 198 a iné,

Takí bojoví a nesprátní ateisti si ozaj zasluhujú verejný pranier a i láskavý Pán Ježiš im z nebies výslov volá: Bede, beda vám, vy páchatelia neprávosti. No, my ani tých neposielame do pekla; tam sa každý sám hrnie. Skôr hoveríme s mučeným pánom prezidentom doktorm Jozefom Tisom: "Bože, odpust mojim nepriateľom, ako i ja im odpúštam!"

Ateisti, ktorí nemali možnosti osvojiť si vieri, ale hľadajú pravdu, nikomu neškodia, môžu byť i našimi priateľmi. To platí i o komunistoch, ak sú nimi z túžby ľudom pomáhať, sú prístupní pravde, nemajú za lútom každejako nepočitné ciele. Sme teda veľmi daleko od zásady: "Treba vystopovať takú morálku, ktorej základom je oddanosť komunizmu a nezmieriteľnosť k jeho nepriateľom" /Základy marxizmu-leninizmu, str. 694/.

Ako túto zásadu mnohí marx-leninisti v živote uplatňujú, svedčia tieto ríadky:

"A pak si všimnete, že lidé z Bezpečnosti obrátiť ako rukaviče nejedny nebo nekolik, ale všechny vaše odpovedi. Všimnete si, že úplne zmení jejich podstatu. Tak se nakonec ze všech vašich činů, ze všech myšleniek stávají zločiny. Tihle lidé si vúbec nepráli odhaliť pravdu. Naopak. Chteli za každou cenu vyrobiť vinníka z človeka, ktorý sa jím dostal do rukou. Dábelsky nás staví jednoho proti druhému. Snažíte sa pochopíť, proč to delají. Dúvod vám uká. Stal sa z vás bezmočný predmet jejich hry" /Artúr Lendel, Doznaní, str. 53/.

Nuž, keď sa tak správali čelní predstaviteľia marx-leninizmu voči svojim - páni prezident dr. Gustáv Husák by povedal toho viac i mästnejšieho - ako sa mohli chovať voči svojim "nepriateľom"? Nech poslúži aspon táto perlička: Na súdnom procese so mnou v Žiline roku 1958 vyhlásil páni prokurátor MAURER: "I keď nie je dokázané, žeby sa obžalovaný bol dopustil toho, z čoho sa obžalováva, je vysokozdelaný, nuž mohel sa toho dopustiť. Preto navrhujem ako velezradcovi najvyšší trest". Súd, pravda, rešpektoval vôleju

pána prokurátora, vďať to bola vôle štátnej bezpečnosti a nameral mi tak janošikovsky 15 rokov ľažkého žalára. Nie diví. Vedľa ňo o knaza katolíckej Cirkvi. Toho predsa treba poučiť, akosá má chovať v spoločnosti bez Boha. "Materialistická teória poznania je univerzálnou zbrahou proti náboženskej viere", a to nielen "notoricky" proti formálnemu, bežnému náboženstvu pátron, ale aj proti najčistejšiemu a najvznešenejšiemu profesorskému náboženstvu zmámených idealistov" /Lenin, Materializmus, Bratislava 1967/.

To je len štipka toho, čo všetko sa urobilo a sa robí, aby sa Cirkve udusila, prestala konáť svoju šľachetnú, úprimnú prácu a úlohu zošľachtiť ľudí po každej stránke, a to i napriek tomu, že naša Ústava zaručuje náboženskú slobodu a mnohé medzinárodné a našou vládou prijaté a do nášho zákonodarstva včlenené dokumenty a dehouvery chránia ľudské práva, vrátane náboženskej všeobecnnej slobody.

Nuž, možno tu mlčať? Kto mlčí, ten svedčí a ak sa aj považuje za veriaceho, nie je ním. Prerušovať je mlčanie, ohlásť sa za rešpektovanie ľudských práv a slobody, brániť česť Božiu a Cirkvi prati útokom, šíriť Dobro, Krásu, Spravodlivosť, Lásku, Slobodu a upevňovať v ľudech už i tak schátralú morálku, pomáhať im rozvíjať sa v nábožensko-mravnom živote, v poctivosti, vo vzájomnom porozumení, starat sa aj o ich hmotné dobro, nie je nijakým klerikálizmom, ako Vy to vo Vašom liste načadzujeť, ale povinnosťou nielen knaza, lež každého občana tej či onej spoľačenskej vrstvy a toho či onoho politického zriadenia.

No, nič nového pod slnkom. Tak to bolo storočia vždy. Kto za toho či onho politického režimu sa postavil za ľudu, bol bilagovaný, za nebezpečného zradcu. Ako taký bol preháňaný, vyšetrovaný, väzený. Viacerí naši knazi za dvej maďarizácie, ako napr. Hlinka, Kačka, otec biskup Vojtaššák a iní, pocítili na svojej koži kruhotuvládnej moci, a to len preto, že sa prihlásili k ľudu a spolu s ním bojovali za jeho práva. Vyhlásili ich za nebezpečných parsláarov, nepriateľov vlasti. Nebolo to ináč ani za prvej čsl. republiky. Knazi, ktorí vidiac, ako sa národ stravuje národné, nábožensky, mravne, ako sa gniazdi sociálne, pozdvihli svoj hlas na zachovanie dedičstva otcov, či už šli o náboženstvo alebo o zachovanie národného charakteru, boli bití, potupovaní, vyhlasovaní za rozvratníkov republiky a mnohí súdeni podľa zákona na ochranu republiky. Knazi zasa ako Hlinka, Vojtaššák, dr. Jozef Tiso a mnohí iní, ktorí v časoch všeobecného zmateku i násilia sa postavili za práva slovenského národa a ako sa dalo, chránili jeho záujmy, sú teraz procesy klerikálom, teda túžbou dosťať pod vládu reverendy národ. Nikde sa však ani nespomne, že, keď situácia vo svete bola veľmi napätá, sprisťeli si Stalin a Hitler, vzájomne si pomáhali, rozdelili si Poľsko a tak vlastne nacizmus a fašizmus uvoľnili slobodný vstup na zápasisko o vládu nad ľuďom. Tito a im podobní, čo v podstate zapríčinili katastrofu takmer celého sveta, sú zväčša hrdinovia a naši radoľubovia boli súdeni, popravovaní a ešte i teraz potupovaní. Jedinou ich chybou, tých všetkých menovaných a nomenovaných bolo, že naplnenie čistou a obetavou láskou ku bratom a sestrám v Cirkvi i v národe, chceli spolu s nimi znášať ľahky dňa a horúčavy a pomáhať im bez zúfalstva niesť kríže rezličných útrap, bied a súžení. Chceli ich tiež povzbudzovať, aby s radostou tak užívali dary zeme, žeby nestratili večné dary neba. Odporúčal im to svätý apoštol Pavol, keď napísal v liste Korintčanom: "Keď teda trpi jeden úd, s ním trpia aj všetky ostatné. A keď sa dostane cti jednému údu, s ním sa radujú aj ostatné údy" /Kor 12, 26/.

Pri všetkých prácach pamäタali na slová Pána Ježiša, ktoré povedal súdiacemu ho Pilátovi: "Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta! Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som sa nedostal do rúk Židov. Ale moje kráľovstvo nie je ztadielto" /Jn 18, 36/. Ak teda mali aj nejaké verejné funkcie, ktoré sa vymykali z rámca ich čiste duchovnej činnosti, vzali ich na seba len preto, aby slúžili ľudu. Najlepším dôkazom tejto ich služby ľudu bolo vyhlásenie súdu, pred ktorým sa zodpovedali za tzv. protištátne "zločiny", že finančný trest, ktorý im ho vymenovala, je nedobytný, lebo sú bezmajetní. Mohlo by sa to vyhlásiť o našich mnohých vládnych a strážnických predstaviteľov?

Smelo môžu vyhlásiť všetci nebohí i živí kniežskí, ba i svetskí bojovníci za práva Božie, ľudské a za slobodu svätej Cirkvi, čo pred svojou popravou dňa 1. decembra 1581 v Londýne vyhlásil horlitéľ a mučeník za Krista a jeho svätú Cirkvę, Edmund Champion, keď ho nutili, aby sa priznal ku svojej velezráde: "Ak je velezrádou byť katolíkom, knazom-jezuitom, tak sa priznávam, že som zradcom. V katolíckej viere som žil, v nech ohcem zomrieť. Inú vieru nemám. Nikdy som sa nedopustil zločinu proti kráľovnej ani proti vlasti. Boh mi je svedkom- a všetkým, ktorí ma vydali na smrť, odpúšťam zo srdca".

Bol by už teda čas prestať s osočovaniami, potupovaniami, upozorňovaním, s vyšetrovaniami, súdmi, väzeniami a so všetkým, čo škodí tak jednotlivcom ako aj celej našej a svetovej spoločnosti. Bolo by načim skôr dakovať všetkým, čo svoje duševné, telesné sily i svoje majetkové hodnoty venovali a venujú našej národnej i náboženskej a teda ľudskej identite. Nebyť tých, ktorí i seba samých dali do služieb Dobra, Spravedlivosti, Láske, Slobody a ktorých za to pranierujeme, hanobíme, vešáme, nás by tu nebola. Veru, bez tých sietí by sme sa nemohli chváliť republikou a všetkým tým, čo v nej užívame pre svoje dobro.

Aj bojoví ateisti by sa mali rozlúčiť so svojimi obľudnými a hanebnými znevážowaniami Pána Boha, svätej Cirkvi, Svätého Otca, veriacich a mali by dávať svetu čosi pozitívneho a nie také krváky, ktoré mravne degenerujú najmä mládež a spôsobujú rozvrat rodného a vôbec spoločenského života. Všetkým nám treba hľadať, čo nás spája, nie to, čo rozdeľuje a stavia jedného proti druhému, ako to robia členovia štátnej bezpečnosti pri vyšetrovaniach. Satanskou zásadou je heslo: "Rozdeľuj a panuj!" Alebo sme už ozaj celkom v satanskej moci? Zdá sa!

Ak nedokážeme národy a svet zcelovať, utonieme v mori nemravnosti, nenávisti a vo vzájomnej nenávisti. Jediná naša nádej v záchranu nás a sveta vôbec je vytváranie spoločenstva lásky, ktorá len vtedy má nádej na sebarealizovanie, keď vyvstane medzi ľuďmi rozličného presvedčenia, stavu a povolania vzájomné porozumenie. To by sa malo začať formovať, a to bez ohľadu, čo na to povedia teraz už predpotopní hlásatelia raja na zemi, ktorí kedysi možno boli znalcami sociálnych otázok, no teraz i tie sa celkom ináč môžu riešiť, ako by sa dali riešiť podľa ich receptu, avšak v živote mravno-spoločenskom a ešte viac c náboženskom boli ďalfabetmi, alebo nevedno z akej príčiny, nenávistnikmi všetkého, čo človeka rebi korunaou tvorstva. A nenávist nikdy nebola a ani nebude dobrú učiteľkou vytvárania pokojného a tak i radosného života na tejto našej planéte.

Má byť celkom prirodzené ľudí spájať a nie rozdeľovať. Ved všetci sme ľuďmi, máme teda spoločnú ľudskú prirodzenosť. Nieko z nás nie je menej človekom. Všetci máme právo na život. Všetci sme rovnoprávne bytosti. Všetci máme druhovo rovnakú dušu, ktorá

je nesmrtelná a ako taká má tužiť po večnom živete. Všetci sme synmi Adamsa a všetci máme ten istý nadprirodzený cieľ: patriť Bohu v jeho cláve. Či bohatý alebo chudobný, zíde me sa raz pred súdnou stolicou Božou, aby sme prijali odplatu za dobré skutky alebo trest za zlás. Preto Kristus zomrel za všetkých na dreve kríža, či sú učení alebo jednoduchí, či bohatí alebo chudobní, či veriaci alebo neveriaci, za všetkých prelieva svoju drahocennú krv. A preto tak ako sme všetci rovnakým spôsobom synmi toho istého Adama, tak sme v nadprirodzenom rade dietkami nebeského Otca, s ktorým nás všetkých zmieril jeho Syn svojou bolestnou smrťou. U Boha niet prijímania ľudsob. U Boha sú všetci rovní. To je a ostane vždy pravdou, či už v nu veríme alebo nie. I sám Marx v tieto pravdy veril po svojej konverzii zo židovstva. Písal básne o Pánu Ježišovi. Tešil sa, že ho nášiel. Prečo opustil tú vieru, nevedno. Vie sa len tolko, že zanevrel na nu a znenávidel ju. Vráví sa, že nebol absolútnym ateistom, ale tak sa rozhneval na Pána Boha a najmä na katalícku Cirkev, že i Bohu i Cirkvi vypovedal nezmieriteľnú vojnú. Je zaujímavé, že jeho pôvodní súverci, ktorí ho podporovali v šírení jeho nevereckej náuky a v ZSSR boli jej opore, teraz utekajú cestiar. Hodno sa nad tým zamyslieť.

Pouvažujte o tom vyše napísanom.

Nemusíme sa pritom hľadať, lebo by to i tak neviedlo k dobrému koncu, najmä, ak sa budeme držať zásady, že kde je moc, tam je i pravda. Teda nie hľadať sa, ale pestovať rozumný dialog. To môžu dokázať len ľudia, ktorí hľadajú pravdu. Ľefam, že Vy patríte medzi nich.

Nech Vás nestraší akýsi vymyslený klerikalizmus. Ten bol a je daleko od nás. A ak ide o zlobu toho domnéleho klerikalizmu, nedá sa ani len porovnať so zlobou, ktorá prekvítá a sa rozrastá tam, kde Boh je na bočnej koláji. Dôkazom je dávna francúzska revolúcia, revoľúcie v Mexiku, Španielsku, v Číne, v Albánsku, v Pol Potovej i terajšej Kambodži, v Stalinovom Rusku - tak pišu sami ruskí disidenti - v Titovej Juhoslávii, v Rumunsku, v severnej Korei, v Mozambiku, vo Vietname... atď. atď. Všade tam krv tiekla potokami. Milióny ľudí vykrvácali... A u nás je všetko v poriadku? Ako bolo vo väzniciach za tzv. klerikál v a ako je v našich? Pýtajte sa pána prezidenta. Bol v tých, i v terajších. Pán prezident dr. Jozef Tiso nepodpísal ani jeden rozsudok na smrť. Čo bol po zavraždení vojenskej nemeckej spoločnosti v Martine, to už nebolo vecu pána prezidenta ani jeho slovenských spolupracovníkov.

Hľa, ako píše o našich koncentrákoch známy Artúr London: "Zažil jsem nacistické koncentrační tábory, a to ty nejhorší, Neue Bremme, Mauthausen, až urážky a hrozby, rány, hlad a žízen jsou detskou hrou proti tomu organizovanému nedostatku spánku, pekelným mukám, ktoré zbaví človeka jakékoliv myšlenky a dělá z neho pouhé zvíre, ovládané ľudem sebazáchromy" /Artúr London, Doznaní, str. 100/.

"Tímto zpôsobom a témoto metódami není možno neobjevit v živote každého človeka udalosti a činy, ktoré lze prizpísobiť podobným výkladom a deformacím. Taktež lze z každého človeka udelat zrádce, špinu, sabotéra" /Artur London, Doznaní, str. 107/.

Bola to iste veľmi hrozné, ba neludské, keď taký skalný a za marxizmus zanietený komunista Laco Novomeský mi po svojom oslobodení z väzenia, duševne i telesne zničený, skoro ruina, tak som ho videl v televízii, s pozdravom poslal toto konštatovanie: "Ja som si ináč predstavoval komunizmus".

Ťažko teda rozprávať a písat o ľudskosti a ešte menej o debreto mnohých marxleninistov, ako to tvrdíte Vy vo svojom liste. Preto potom taká nedôvera voči všetkým, čo vyznávajú túto marxleninskú "vieru".

Nuž, ak, vážený pán doktor, chceťe pomáhať odčinovať krivdy, popáchané na mnogých ľudoch a spoločenstvách, teda i na Cirkvi, začnite s tými, ktoré boli spôsobované jej a mnachom našim občanom. Bolo ich, ako te spomínam vyššie, dosť a dosť! Vplyvajte na tých, ktorí sú zodpovední za konsolidáciu života u nás, aby umožnili Cirkvi bez zábran každakými zákonnými a inými obmedzeniami, v duchu prijatých medzinárodných dohôvodov o ľudských právach, vrátane slobody náboženskej, dôsledne uplatňovaných, voľne dýchať a tak slúžiť Božím a ľudským záujmom, ako jej to nariadil jej Zakladateľ Pán Ježiš Kristus. To by najlepšie prispelo ku vzájomnému porozumeniu všetkých občanov našej vlasti, ku obetavej láske, ku pocti-vosti na pracoviskách, ku súhre života v rodinách, k mravnému rozvíjaniu sa mládeže a dokazovalo by, že ju nás dobrá vôľa viest ľudí ku spokojnosti. Štátna vrchnosť by mala pamätať aj na právnicku zásadu "Res clamat ad dominum" a mala by sa usilovať podľa nej riešiť aj otázky vlastníctva hmotnej základnej Cirkci, tak nel'útostne "riešenej" zhábaním všetkého, čo Cirkev potrebuje ku svojmu slobodnému účinkovaniu. Tým všetkým sa krivdy napravia-ako by ste to chceli podľa Vašeho listu urobiť Vy; ej moje, ktoré osobitne nech Vám nerobia starosti.

Děkujem Vám za Vašu dobrú vôľu, prosím nášho Pána, aby Vám, i keď možno aspon navonok s tým nesúhlasíte, v hojnosti uštedril tie dary, ktoré Vás uschopnia krivdy odčinovať a robiť každému dobre.

V patřičnej úcťe

Msgr. Viktor Trstenký,
rk. knaz mimo službu

Prečo došlo v Španiesku k prenasledovaniu Cirkvi?

Istá významná osobnosť španielskeho katolíckeho verejného života vídi príčinu v slobodenurárstve. Roku 1923 bolo v Španielsku 7 loží. Vtedajší diktátor Primo de Rivera podceňoval ich moc. Nezbadal, že podkopávajú základy jeho vlády. Slobodenuráron sa podarilo zorganizovať revolucionárov a protiklerikálov, nespokojných s diktátorou a do škôl dnneť ducha never-ateizmu.

Druhú príčinu vidí v sociálnych poneroch. Španielske meštiactvo žilo v blahobute a malo málo porozumenia pre robetníkov. Ani katolíci neboli výniríkou. Svätý Otec po páde monarchie sa usiloval ich vyburcovať, ale jeho slová nenašli patřičnú ozvenu. Kým katolíci spali, šírilo sa novopohanstvo. Od zavedenia rozvodov len v Madride sa dalo rozvíest 12 tisíc manželských párov. Tým sa podkopali základy rodinného života.

Potom zvíťazili sociálni demokrati, slúžiaci Rusku. Ich vodca Largo Caballero požíval u diktátora dôveru, ale v skutočnosti bol agentom Moskvy a plánovite pripravoval pôdu pre terajšie pomery. /Kipa/. Posol BSJ, č. 10/1936, str. 360.

Koncom r. 1935 navštívili Poľsko dva francúzski slobodenurári, senátor de Monzie a G. Martin, kde navštívili viac loží. Tieto loží sú závislé na Grand Orientu -francúzskej veľkoloži v Paríži. Prišli posilniť vplyv francúzskych slobodenurárov na politiku a verejný život v Poľsku, ale späť sa vrátili nespokojní, lebo Poľské loží nemôžu účinkovať podľa ich vôle, pretože je tam starý katolícky duch, viera ľudu je živá a katolícke poviedenie mlade inteligencie sa dvíha. /KT/- Posol BSJ č. 6/1936, str. 230.

Duchovná správa pre Slovákov v zahraničí vo svetle nových cirkevno-právnych smerníc:

Pápežská komisia pre pastoráciu migrantov a turistov J.E. Mons. DOMINIKOVI HRUŠOVSKÉMU, titulárному biskupovi tubijskému, povolenému pastoráciou slovenských katolíkov v zahraničí, udeľuje tieto právomoci:

1. Voči kňazom inkardinovaným do niektornej slovenskej diecézy, ktorí žijú ako emigranti mimo štátneho územia, udeľuje právomoci, ktoré prináležia príslušnému diecéznemu biskupovi, osovitne:

a/ právomoc predstaviť spomenutých kňazov miestnemu ordinárovi, na ktorého území sa vykonáva duchovná správa pre Slovákov a užatvárať s týmto ordinárom dohody o úlohe, ktorá sa im má zveriť v rámci tejto duchovnej správy;

b/ právomoc rokovať so spomenutým ordinárom o preložení týchto kňazov do inej funkcie v prospech emigrovaných krajanov;

c/ právomoc dovoliť týmto kňazom prijať funkcie odlišné od tých, ktoré boli dohodnuté, a to aj v inej diecéze, v dohode s príslušnými cráinármami;

d/ právomoc povoliť - po vypočutí Pápežskej komisie pre pastoráciu migrantov a turistov - exkardináciu spomenutých kňazov z ich slovenskej diecézy, aby mohli byť inkardinovaní do niektornej diecézy v krajine, do ktorej emigrovali.

2. Voči kandidátom na kňazský stav slovenského pôvodu, emigrovaným do zahraničia:

a/ právomoc poslat ich do niektorého seminára v zahraničí, so súhlasom kompetentného ordinára, s uzrozumiením, že budú inkardinovaní do niektornej slovenskej diecézy a určení do duchovnej správy Slovákov žijúcich v emigrácii;

b/ právomoc dozerat na ich prípravu na kňazstvo a rozhodovať o ich spôsobilosti prijať posvätné rády a byť inkardinovaní do niektornej slovenskej diecézy, ako aj právomoc vykonávať všetky úkony, ktoré za tým cielom kanonické zákonodarstvo priznáva inkardinujúcemu biskupovi, a to podľa možnosti v dohode s biskupom príslušnej slovenskej diecézy.

Uvedenie týchto právomoci platí dotiaľ, kým trvajú súčasné pomery, alebo "donec aliter provideatur ab Apostolica Sede".

O vykonaní týchto právomoci biskup predloží každoročne reláciu Pápežskej komisií pre pastoráciu migrantov a turistov.

Vatikán 21. júla 1986.

Keď Svätý Otec menoval pre veriacich, ktorí nemôžu mať styk so svojimi biskupmi vo vlasti, biskupov pre duchovnú správu v zahraničí - nateraz ide o Čechov, Litovcov, Maďarov a Slovákov, čiastotene i Poliakov, Vietnamcov a Bielorusov - títo biskupi dostali samým menovaním aj príslušné "iura et munera" - práva a povinnosti na vykonávanie svojej služby. Novota veci a viaceré závažné okolnosti vyžadovali, aby otázka presnejšieho vymedzenia právomoci bola predmetom hlbšieho štúdia, a to aj následkom uvedenia do platnosti nového cirkevného zákonníka.

Na základe tejto studie oznamil kompetentný cirkevný orgán, Pápežská komisia pre pastoráciu migrantov a turistov koncom júla 1986 spomenutým biskupom, že Svätý Otec im udeľuje niektoré osobitné právomoci a spesňuje ich cirkevnoprávne postavenie v rámci plného právneho poriadku.

Duchovná správa veriacich za hranicami vlasti je v Cirkvi usporiadana tak, že je za ňu zodpovedná príslušná cirkevná vrchnosť v mieste pôvodu a v mieste nového pobytu. Biskupská konferencia krajiny, odkiaľ vystahovalci pochádzajú, má pripraviť svojich veriacich, nakoľko je to len možné, na závažný krok apustenia vlasti a na jeho dôsledky v cudzine. Ne má opustiť svojich veriacich, ale má udržiavať s nimi styky, posielat im kniazov, knihy, časopisy, teda starat sa o ich duchovné dobro, kým je to v nových okolnostiach potrebné a kým sa úplne nezačlenia do nového prostredia.

Biskupská konferencia krajiny, kam sa veriaci priestraholi, má za nich plnú dušpastiersku zodpovednosť: musí sa postarať o kniazov, o primeranú službu a jej hmotné predpoklady, pri plnom rešpektovaní kultúrnej, náboženskej a národnej totožnosti. Právdaže, dá sa to primerane konáť iba v spolupráci s biskupmi krajinou, odkiaľ pristáhovalci pochádzajú.

V našej zvláštnej situácii, pre Slovákov v zahraničí, práve tento prvý článok biskupi vo vlasti - úplne chýbal. Na prvom mieste preto, že ani všetkých biskupov, ani riadnu biskupskú konferenciu na Slovensku nemáme! Ďalej i preto, že naši biskupi zo Slovenska nemôžu mať účinný pastoračný styk so slovenskými veriacimi v zahraničí. Z týchto dôvodov Svätý Otec Ján Pavol II. menoval pre slovenských veriacich v zahraničí osobitného biskupa, ako ho menoval i pre českých, litovských a maďarských veriacich.

Pápežská komisia pre pastoráciu migrantov a turistov menom pápeža Jána Pavla II. teraz upravuje ďalšie riešenie tak, že biskupi pre veriacich v zahraničí prakticky preberajú úlohy biskupskej konferencie, ktorá so svojimi veriacimi dušpastierske styky mať nemôže! Súčasne biskupom v zahraničí oznamuje, že Svätý Otec im dáva mimoriadne právomoci vo vzťahu k diecéznym kniazom, začleneným do diecéz vo vlasti, a vo vzťahu k bohoslovcom, ktorí z tých diecéz pochádzajú, študujú v zahraničí a sú odhodlaní cirkevnoprávne do diecézy pôvodu patrít. Sú to právomoci, aké má diecézny biskup vo svojej diecéze.

V praktickom prevedení vo vzťahu k veriacim sa na našej práci v duchovnej správe pre Slovákov v zahraničí nič podstatného nemení. Rozhodnutie Svätého Otca je však veľmi dôležité pre jeho cirkevnoprávnu závažnosť, lebo dáva našej duchovnej správe ucelené zriaďenie, ktoré aj pre biskupov krajin, kde Slováci žijú, znamená doplnenie tohto článku, čo doteraz v plnom rozpäti chýbal: biskupa z krajinou, odkiaľ noví veriaci pochádzajú.

Dominik HEUŠOVSKÝ,
biskup pre Slovákov v zahraničí.

SHzR, č. 10/1986.

- 0 -

Terajší pápež Ján Pavol II. je veľkým horliteľom za ružencovú modlitbu a aby čím viac podčiarkol význam a potrebujetejto modlitby, modli sa ju každú prvú sobotu v mesiaci po latinsky aj vo vysielaní Vatikánskeho rozhlasu. O ruženci vyhlásil:

"Ruženec je mojom najmilšou modlitbou. Keď recitujeme 'Ave Maria', nášmu duševnému zraku sa predstavujú hlavné výjavky zo života Ježiša Krista. Láskavo vyzývam všetkých modliť sa svätý ruženec".

- "Svätý ruženec je pohľad na Pannu Máriu, ktorý sa pravidelným modlením postupne rozširuje. Večer recitovaný ruženec rodičov spolu s deťmi sa stane formou rodinnej liturgie" Ján Pavol I.

- 0 -

Viedeň má nového arcibiskupa - P. Hermanna Groera .

Po odstúpení kardinála dr. Františka Königa v auguste 1985, rakúski veriaci čakali plných desať mesiacov na nového pastiera. Svätý Otec Ján Pavol II. v polovičke júla 1986 vymenoval za viedenského arcibiskupa nie niektorého zo súčasných rakúskych biskupov, lež benediktínskeho reholného kňaza, pátra dr. Hermanna GROERA, čo vyvolalo všeobecné prekvapenie preto, lebo jeho meno sa ani raz neobjavilo medzi kandidátmi, o ktorých sa roobili vo verejnosti prognózy a o ktorých toľko špekulovala tlač. Svätý Otec sa teda vo svojom výbere a rozhodnutí nedržal mienky a predpovedí žurnalistov, ale sa rozhodol pre riešenie vnuknuté Duchom Svätým. Božia prozretelnosť si takto určila za nového viedenského pastiera kňaza, ktorý vyniká kňazskými prednostami. Páter Groer má osobitné pastoračné skúsenosti a je veľkým ctiteľom Panny Márie.

Páter Hermann Groer sa narodil 13. októbra 1919 vo Viedni. Po absolvovaní gymnázia a teologického štúdia ho roku 1942 kardinál Innitzer vysvätil za kňaza. Teologické štúdium začínil doktorátom. Prvé roky kňazského života pôsobil ako kaplán, pokým neprišiel do chlapčenského seminára v Hollabrunne, kde pôsobil najprv ako študijný prefekt a neskôr ako profesor náboženstva. Stal sa tiež riaditeľom diecézneho gymnázia v Hollabrunne, tzv. "Aufbaugymnásium", ktoré malo za cieľ dopomôcť k matúre tým členom komunity v známom benediktínskom kláštore Göttweig. Ešte pred vstupom do rehole pôsobil v dolnorakúskom pútnickom mieste Maria Roggendorf, kde zostával aj nadalej pracovať ako benediktínsky mnich. Jeho zásluhou sa táto malá, takmer zabudnutá mariánska svätyňa stala slávnou. Páter Hermann vieadol po dlhé roky aj mariánske hnutie v Rakúsku, tzv. Máriiu légiu.

Páter Hermann Groer, občianskym menom Ján Groer za 34 rokov ako diecézny kňaz, získal za odmenu cirkevnú hodnosť monsignora. Roku 1976 však vstúpil do Benediktínskej rehole, prijal reholné meno Hermann a stal sa členom komunity v známom benediktínskom kláštore Göttweig. Ešte pred vstupom do rehole pôsobil v dolnorakúskom pútnickom mieste Maria Roggendorf, kde zostával aj nadalej pracovať ako benediktínsky mnich. Jeho zásluhou sa táto malá, takmer zabudnutá mariánska svätyňa stala slávnou. Páter Hermann vieadol po dlhé roky aj mariánske hnutie v Rakúsku, tzv. Máriiu légiu.

Dalej sa zaslúžil o vybudovanie nového cisterciánskeho kláštora reholních sestier v Marienfelde v blízkosti Maria Roggendorf a od roku 1982 sa stal jeho duchovným správcom.

Už z tohto stručného opisu doterajšej kňazskej činnosti Mons. Groera vidno, že ide o horlivého kňaza s bohatou pastoračnou skúsenosťou, zameraného na mariánsku úctu. Tu treba vari hľadať motív, prečo Svätý Otec vybral práve jeho za pastiera dúsi dvojmilionovej viedenskej arcidiecézy.

Dlhoročná činnosť a bohaté skúsenosti Mons. Groera ako profesora náboženstva iste mu teraz pomôže vo funkcií biskupa lepšie chápať problémy dnešnej mládeže, často pomýlenej a hľadajúcej, a pomôže mu určiť cesty lepšieho prístupu k nej. Je dobre známe, že Mons. Groera vi vždy ležala na srdci otázka kňazských a reholních povolania. Ako učiteľ náboženstva získaval mladých ľudí pre kňazské a reholné povolanie a duchovne im stál po boku. Tento cieľ napomáhala aj forma už spomenutého gymnázia v Hollabrunne, ktorého sám bol riaditeľom. V tejto súvislosti možno spomenúť, že spoločné úsilie benediktínskej komunity v Göttweigu /ktorej je členom/ veľmi prispelo k tomu, že benediktínska rehola v Rakúsku má v súčasnosti veľmi slabný počet mladých reholních povolania. Osobná zaangažovanosť za kňazské a reholné povolania nového arcibiskupa ľude veľmi vítaná, pretože nedostatok týchto povolanií sa tu citelne pocítuje.

Po 40 rokoch pastoračnej práce diecézneho kňaza - tato druhá fáza jeho kňazského života, ako sa vyjadril v jednom televíznom interview - znamená prehľadenie a upevnenie osolnej kňazskej spirituality v duchu

benediktínskej regule, vyzdvihnutie primátu modlitby a vnútorného života nad čisto vonkajšou pastoračnou činnosťou. Duch modlitby má oživovať celú ľudskú aktivitu. Rehoľný život podľa regule svätého Benedikta určite pomôže novmu arcibiskupovi šíriť medzi veriacimi potrebu modlitby a vnútorného života.

Treba osobitne podčiarknúť, že viedenská diecéza v osobe Mons. Groera dostala biskupa, ktorý sa vyznačuje mimoriadnou úctou k Panne Márii. Svedčí o tom nepochybne jeho dlhočasné práce v náboženskom hnutí "Máriinej légie". Ide o veľmi záslužné hnutie v katolickej Cirkvi, ktoré vzniklo po 1. svetovej vojne v Švajčiarsku. Zakladateľom bol Frank Duff a hnutie sa rozšírilo po celom svete. Členovia Máriinej légie sa dávajú k dispozícii biskupom a knazom pre každú formu apoštola. Denná modlitba ruženca a uctievanie Panny Márie ich posilňuje v účasti na najrozličnejších pastoračných úlohách vo farnostiach. Máriina légia je početne zastúpená i v Rakúsku a veľmi úspešne pracuje. Pravda, nemalú zásluhu na tom má páter Groer, ktorý je už veľa rokov dušou tohto hnutia. Zodpovedá tiež za publikovanie mesačníka "Regina Legionis" a uverejnil v ňom pravidelne sériu článkov, v ktorých sa zračí jeho úprimná úcta a láska k Márii a nadšené úsilie získať čo najviac členov.

Ďalším svedectvom jeho osobitnej mariánskej úcty je pútnicke miesto Maria Roggendorf. Znovuoživil toto takmer zabudnuté mariánske miesto: nechal zreštaurovať pekný barokový kostol ako aj milostivý obraz Madony s dieťaťom a uviedol do života pravidelné púte, ktoré sa konajú každého trinásteho v mesiaci v duchu fatimského posolstva a zúčastňuje sa na nich aj pekný prečet mládeže. Už celých 17 rokov sa organizujú tieto púte a páter Hermann pozýval na ne tiež význačné osobnosti katolickej cirkevnej hierarchie. Rozkvet mariánskej úcty, o ktorú sa nový arcibiskup veľmi zaslúžil, zaiste bol jeden z motívov, prečo ho pápež vybral na uprázdený stolec viedenského arcibiskupstva.

Tak ako Svätý Otec vkladá dôveru do nového viedenského arcibiskupa, tak aj Mons. Groer pociťuje osobitnú úctu k pápežovi, čo vyzadril v jednom zo svojich nedávnych interview. Pápeža označil za veľmi mûdreho človeka, vyznačujúceho sa skalopevnou vierou. Pápežove pastoračné cesty do rozličných krajín sveta podľa Mons. Groera nemajú nič iné za cieľ ako posilňovať bratov vo viere.

Rakúski veriaci sú vďační Svätému Otciu za menovanie nového arcibiskupa viedenskej arcidiecézy, úprimne pozdravujú svojho pastiera, vkladajú hojno svoje nádeje a modlia sa zaňho. Mons. Groer prijal 14. septembra 1986 biskupsú vysviacku a prevzal tak oficiálne zverený úrad. Za biskupské motto si zvolil slová sv. Petra zo scény zázračného ryholevu "In verbo autem tui".

I slovenskí veriaci, ako bezprostrední susedia viedenského arcibiskupstva, si uvedomujú závažný dosah tejto udalosti a rovnako srdečne pozdravujú nového arcibiskupa, želajúc mu zdravie a Božiu pomoc. Zároveň sa odporúčajú do jeho prizne, dôfajúc, že si ju čoskoro získajú tak ako predtým za jeho predchodcu, kardinála Františka Königa.

Viedenčan,

SHzR, č. 10/1986.

- 0 -

- "Vyzývam všetkých synov a dcéry Cirkvi, aby prejavovali osobitnú úctu zbožnosti voči Panne Márii práve modlitbou svätého ruženca".

Pavol VI.

- "Svätý ruženec je veľkolepá verejná a všeobecná modlitba za ľudzne i mimoriadne potreby Cirkvi, národov a celého sveta".

Ján XXIII.

Svedectvo viery Janka a Aleny

v kostole svätého Štefana v Mníchove na 2. pôstnu nedelju 15.3.1987.

Sme na ceste. Kráčame púšťou pôstu veľkonočnej nedeli. Hľadáme Boha a čakáme na jeho veľkonočné svetlo, ktoré nám otvorí oči, ako kedysi apoštolom na hore Tábor. Výstup je neraz tăžký a nechybajú pri tom stanice našej krízovej cesty. Keby nekráčal popri nás Kristus so svojim krížom, nevedeli by sme nájsť ani vysvetlenie našich krížov ani sily niesť ich.

Zastavme sa na chvíľu a porozmýšľajme o tom, ako sme sa zapojili do spoločenstva kresťanov, sláviacich pokánie?

Sestry a bratia,

už niekol'kokrát sme tu mali v rámci našej kázne svedectvo tých, ktorí našli osobitným spôsobom cestu k Pánu Bohu. Dnes, keď sa v Evanjeliu hovorí "A jeho tvár sa zaskvela ako slnko", pokladám za vhodné, aby vydali svedectvo Janko a Alena. Nie sú tu prítomní. Stretol som ich pred dvomi rokmi. Rozpovedali mi svoj prípad. Je to čosi strhujúce, ako Pán Boh za určitých okolností vies zasiahnuť do života a osudov ľudí. Keďže nemôžu tu prísť osobne, lebo je to veľmi ďaleko, prečítajú ich svedectvo dva z tohto našho spoločenstva:

Všetko začalo Aленou. Zoznámil som sa s ňou na vysokej škole. Pritahovala ma od prvého stretnutia. Celý som horel a môj životný cieľ sa zúžil na jednu jedinú bytosť: na Alenu.

- Ale ja chodím do kostola! - povedala mi. Veta, ktorej význam som si uvedomil až oveľa neskôr. "Ale my sme veriaci", povedala mi jej mama, keď prišla do reči naša budúcnosť.
 - Každý máme niečo! Ja chodím rád do telocvične! - prehodil som.
 - Nemôžem ísť do kina, musím ísť do kostola!
 - Neblázni! Kostol ti neujde, pôjdeš zajtra!
 - Ale dnes je nedela!
- A išla.

Neskôr išiel občas so mnou. Azda viac zo zvedavosti ako zo záujmu. Alebo aby mi urobil radosť? Povedal mi, že sa v kostole necíti dobre a že nerozumie nič z toho, čo sa tam robí. Prekvapilo ma, ako si vysvetľoval vyberanie do zvončeka: ako platenie za kázen.

Časom prejavil záujem o náboženskú literatúru. Niečo sme mali doma a niečo som si vypožičala. Otec sa mu doma smial. Vraj, či nemá niečo lepšie na čítanie. Ale vytrval.

Medzitým sa náš vzťah prehíbil. Vtedy som mu vysvetlila, že se svojho presvedčenia nemôžem a nechcem vzdať ani za cenu, že sa budeme musieť rozísť. To ho veľmi podráždilo.

Prvý raz som stretol celú rodinu - starých rodičov, strýkov i tety - a katolíckeho knaza. Spolu sa modlili, aj deti. S prekvapením som zistil, že jednu modlitbu som vedel doslova: Otče náš. Stará mama sa ju modlila každý večer. Boli to krásne večery, najmä v zime. Stará mama priniesla do posteľe hurúcu teplu, sadla si ku mne a modlila sa Otče náš. Bolo to krásne!

Keď umrela, už nikdy som doma nepočul Otče náš. Pýtal som sa rodičov, prečo? Teraz je už iná doba - odpovedali mi. Obaja boli straníci. Otec mal výhodné postavenie a v rodine vládol materialistický duch.

Katolícky kňaz urobil na mňa obrovský dojem. A včbec, celá rodina. Cítil som sa však ako tík, neschopný zapojiť sa do rozhovoru. A predsa to bol krásny deň. Kol'ko vzájomného porozumenia a radosti! Hody- a nikto neboli opity. A kol'ko otvorenosti v rozhovoroch, aj v delikátnych otázkach. Začal som si uvedomovať rozdiel medzi našimi rodinami.

Aká je vlastne moja rodina? Mám rád svojich rodičov, ale prečo sa stále hádajú, upodozrievajú jeden druhého? Mne a sestre dajú všetko čo potrebujeme, i vreckové i pocit prehnanej nekritickosti voči sebe a rodine: ber, čo ti život ponúka! Žijeme len raz! Jedzme, pime a zabávajme sa! Vybudovať dôležité postavenie!

K tomuto ma vychovávali, ale nepodarilo sa im vytvoriť ovzdušie vzájomnej dôvery a úprimnosti.

- Aká škoda! Vychovávajú vás ako dve teliatka! - povedal mi raz istý priateľ, ktorého všetci pokladali za čudáka. Včlni sa ma to dotklo a prinútilo ma to rozmyšľať.

- Uvedom si, čo robíš, chlapče! Máš otvorené dvere do života a kariéru pred sebou! - povedal mi otec. V dnešnej dobe si nemôžeš dovoliť vziať za ženu veriacu. A nijaký kostol! Svadba v kostole-vylúčené! Chceš zničiť aj moju kariéru?! Kol'ko som sa natrápil v škole, popri zamestnaní, na úkor rodiny. Nech si verí, kto má, kol'ko chce. I modliť sa a prežehnávať. Nikto však o tom nesmie vedieť. Do kostola raz začas, niekam, kde ju nikto nepozná.

Dal som mu za pravdu. To predsa nemôže byť problém. A problém to bolo! S hrôzou som si uvedomil, že stojím pred obrovskou kariérou. Ja som tvojím bohom a ty si mojou bohynou- mysel som si. Viera - alebo manželstvo! Chcem oboje.

Nadišiel čas, kedy som bol prinútený vyjadriť sa otvorene, priamo pred svedkami, či som veriaci alebo neveriaci, či s Bohom alebo proti nemu. Nemohol som byť proti. Mal som pocit, ako keby som vo svojom vnútri neboli sám. Niekoľko alebo niečo úplne samozrejme povedalo: veriaci!

Svadba. Až ovela neskôr som pochopil, akú obetu museli moji rodičia podstúpiť, keď súhlasili s cirkevným sobášom, hoci tajným.

Manželstvo. Kol'ko som po ňom túžil, predsa som prvé roky tak mizerne zbabral! Žil som ako mladý karierista v socialistickej spoločnosti, ktorému kamaráti, schôdze a služobné cesty boli viac ako vlastná rodina. Kráčal som v otcových šlapajáčoch.

Po svadbe sme odišli do Tatier. Janko sa úplne venoval práci. Ja som pracovala ako učiteľka. Do kostola som chodievala do susedných mestečiek. Usiloval sa mi to prekaziť ako len mohol! Silne sa angažoval v mládežníckej organizácii a začal úkonca hovoriť o vstupe do strany.

Kedysi som počula, že kňazi slúžili svätú omšu každý deň, celý mesiac, na určitý úmysel. Pre nedostatok kňazov som nemala možnosť niekoho o to požiadať. Preto som sa rozhodla celý mesiac denne pristupovať k svätému prijímaniu a obetovať ho za Jankovo obrátenie. Brávala som so sebou aj Janku v kočiariku.

Z čista-jasna, zatvorili otca. Len veľmi ľahko som sa s tým vyrovnával. Ironiou je, že ho zatvorili pre hospodárske príčiny a nie pre náboženstvo. Ľudia, od ktorých sme kedysi bočili, nám posúvali pomocnú ruku a tzv. priatelia nás vyškrtli z adresára! Chodieval som na návštěvu do väzenia a za právnikmi. Spoznával som nový svet, existujúci súbežne so svetom, do ktorého som kedysi patril. Začínať som na sebe pocítovať zákon odpísaných!

Janko začal mať problémy v zamestnaní a strácal jedno prívilegium za druhým. Nakoniec ho vyhodili zo zamestnania, napriek povesťi dobrého odborníka - a nemohol zohnať iné. Pomaly objavoval temné stránky politického zriadenia v našej vlasti. Všetko nakoniec vyvrcholilo rozhodnutím emigrovať!

V tomto období som vyhľadával manželkine náboženské knihy. Zo zvedavosti a tajne. Hônbil som sa priznať sa jej. Nenašiel som však v nich nič pozoruhodné.

Emigrácia. Kol'ko nádeje do nej človek vkladá! Manželka, dve deti, bez zamestnania, bez peňazí. Som nikým, nič nevlastním, ale na rozdiel od domova mám nádej v budúcnosť.

Prišli sme do Viedne. Stretli sme sa so Slovákmi a začali sme chodiť do kostola k Otcovi X. Ja a moje dve dcéry. Janko po nedeliach buď pracoval alebo ostal doma. Nikomu som nehovorila, prečo chodievam sama.

Raz v nedelu mal voľno. Opýtala som sa ho, či by nechcel ísť s nami. Veď nemusíš ísť na omšu, ale stretneš sa so Slovákmi! Neboľo ho však treba volať. Bol už rozhodnutý, že pôjde so mnou, aj na omšu.

Vstúpil som do kostola - a začal som do neho chodievať pravidelne. Doma má bohoslužby rozčulovali, neznamenali pre mňa nič. Teraz vo Viedni som sa bál, že tam nemám čo robiť, že tam nepatrím. Spoznával som nových ľudí a zoznámil som sa s Otcom X. Povedal som mu z mosta do prostra, že som neveriaci. Začal som k nemu chodievať častejšie. Rozprávali sme sa, diskutovali sme o knihách, ktoré mi dával čítať. Veľa som rozmyšľal a hľadal odpovede na otázky. Ale nenachádzal som ich. Knihy boli pre mňa iba príbehmi. Čudné, cestou do práce som občas vstúpil do kostola. Nevedel som si vysvetliť, že sa ľudia pri vstupe do neho môžu ináč cítiť ako ja. Pre mňa neboli ničím iným, ako praobyčajnou budovou.

Hovoril som o tom aj s Otcom X. Pýtal som sa ho, čo mám robiť, ako sa stať veriacim a kedy? Odpoval mi, že si nemôžem vyberať, že mi treba veľa trpežlivosti.

V istý deň mi rozpovedal Marošov prípad. Aj on konvertoval vo Viedni. Lho som rozmyšľal nad Marošovou cestou, i v noci. Stále som musel na to myslieť.

Bolo to v máji. Práve sme prišli z kostola, keď sme dostali telefónickú správu o smrti môjho deduška. Hoci som ho mala veľmi ráda, nesmútila som. Prišla mi na um myšlienka z evanjelia, ktoré sa čítalo v ten deň: "v dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Idem vám pripraviť miesto." Bráa som presvedčená, že deduško je už vo večnej sláve a pocitovala som veľký pokoj.

Starí rodičia mali Janka veľmi rádi a stále sa zaňho modlili. V utorok ráno, v deň pohrebu, slúžil Otec X. zádušnú svätú omšu. Janko popoludní odišiel do práce. Práve dočítal knihu "Sonina rada", ktorú dostal od Maroša. V to popoludnie kládli do hrobu môjho drahého deduška. Vtedy, ako Janko neskôr rozpovedal, sa mu prihodilo čosi nevysvetliteľné.

V istý májový utorok popoludní, cestou do práce, som sa zastavil v kostole. Sedel som tam a pýtal som sa, čo mám robiť, aby som spoznal pocit viery. V bočnej kaplnke bol obraz Panny Márie. Zdalo sa mi, že sa usmieva. Zo strachu, že strácam zdravý rozum, vysiel som rýchlo von. Vkráčil som do práce. A keďže nebolo robty, sadol som si do kancelárie, chytil som knihu "Sonina rada" a dočítal som posledné strany. Mohlo byť asi pol piatej.

Zrazu mi ostalo veľmi zle. Pichalo na v srdci a začal som sa potiť. Zostal som úplne mokrý a nemohol som sa pohnúť zo stoličky. Pri pohľade na svoje ruky som mal ďojem, ako by mi nepatrili. Zdalo sa mi, že sa nachádzam v dajakom tuneli a moje telo ostalo vonku a vôbec mi nepatrilo, nebolo mnou, hoci som do určitej miery mohol ním manipulovať. Vtedy som si uvedomil, že sa na mňa niekto pozerá.

Nikoho som však nevidel. Zrazu som sa začal zmenšovať, kým som sa nestal celkom nepatrny, úplne ničotný. Stále som však cítil, že sa na mňa niekto pozerá. A tu naraz som nad sebou zazrel tvár. Nie celkom zretelne. Vtedy sa mi premietol, ako vo filme, celý môj život. Uvedomil som si všetko zlé, čoho som sa kedy dopustil. Strašne ma to ťažilo a veľmi mi všetko prišlo lúto. Rázplakal som sa. Vtedy sa tvár znova zjavila. Všetko bremeno zo mňa spadlo a zaplavil ma pocit nevyslovného šťastia a radosti. Nesmierne sa mi ulávalo. Tento pocit tiesne a úľavy sa niekol'kokrát zopakoval. Za každým som uvidel nad sebou tvár. Podobala sa - ako som sa neskôr mohol presvedčiť - rekonštrukcii tváre muža na Turínskom plátne. Nevedel som, čo sa so mnou deje. Veľmi ma pichalco pri srdci. Vyšiel som z kancelárie a vošiel do reštaurácie. Musel som vyzerat zlé, lebo kolegovia sa ma pýtali, čo mi je a priniesli mi vodu. Keď som vyšiel von, bola tá tvár jasná a výrazná, nie ako predtým v kancelérii. Tvár ma sprevádzala po celý čas.

Okolo jedenástej som sa prezlickol a išiel domov. Celou cestou tvár išla predo mnou. A ja som stále plakal. Pocity tiesne a radosti sa vo mne stále striedali. Často som sa musel zastaviť. Čo sa stalo doma, na to sa nepamatám.

Keď prišiel domov, rozpovedal nám, čo sa mu prihodilo. Bolo to prekrásne. Keď som sa ho opýtal, čo si o tom myslí, odpovedal: Jeden kresťan zomrel - a druhý sa narodil. Mal na myсли môjho deduška.

Odvtedy som v noci často nemohol spať. Videl som svoje hriechy. Zatažovali ma. Cítil som obrovskú potrebu niekomu ich povedať. Tieto vidiny zmizli až po spovedi. Každým slovom v spovednici akoby zo mňa odpaďvalo bremeno za bremenom. Po rozhrešení som sa cítil ako úplne nový človek.

Zavše som si nebol istý, či som to ešte ja. Pristúpil som k svätému prijímaniu. Nikdy predtým som nezacítil toľko šťastia, pokaja, pohody.

Aká to ironia. Muselo sa mi to prihodiť v práci, pretože práca znamenala pre mňa vsetko. Práca bola náplňou môjho života. Pre prácu som doma všetko odmietal, i vieru.

Janko po svojom zážitku navštívil Otca X. a celé leto sa pripravoval na prijatie do Cirkvi. Uskutočnilo sa v októbri po duchovných cvičeniach. Janko pijal sviatosť zmierenia a pristúpil k svätému prijímaniu. Ťažko sa dá opísat, čo sme zažili. Ažda kúsok neba na zemi.

Skôr, ako vyznáme vieri v Toho, ktorého Janko nešiel, uistenie, ktoré nám všetkých naplní radosťou: takýchto a podobných obrátení je v našej vlasti v poslednom čase veľmi veľa.

Istý profesor zo západného Nemecka povedal, keď sa vrátil z cesty po Slovensku: "na Slovensku "prší" milosť Božia z neba!" Stáva sa teda to, čo by si neboli mohli predstaviť ani tí najoptimistickejší. Spojení s týmito bratmi v celej našej vlasti zaspievame teraz piesen viery!

Svätá omša z kostola sv. Štefana v Mnichove na 13, 16, 19, 25 metrov každú nedelu o 10, 10 hod., zo Slobodnej Eropy strieľavo v českej a slovenskej reči. Počíname s nami!